

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten,
eerste kamer

Openbare zitting van 12 december 2023

Dossiernummer TB-0269-2021

In de zaak van:

Mr. X, verschijnend in persoon en bijgestaan door advocaat mr. Y

spreekt de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten de volgende beslissing uit:

Tenlasteleggingen:

1.

Mr. X werd conform artikel 459 § 1, 2^e lid Gerechtelijk Wetboek door de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van de balies van het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel uitgenodigd bij aangetekende brief van 29 juli 2021 om te verschijnen op de zitting van de tuchtraad voor advocaten van de balies van het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel van 21 september 2021, teneinde zich te verantwoorden voor:

1. Dossier LEU/19-20/0154/TU

Bij aangetekend schrijven d.d. 10 maart 2020 werd aan mr. X de opening van het onderzoek gemeld bij toepassing van artikel 458 Gerechtelijk Wetboek, met betrekking tot volgende feiten:

- Het niet antwoorden op de diverse vragen van de erfgenamen van de oorspronkelijke cliënten.
- Het niet meedelen van een detail van de ontvangen derdengelden en de bestemming ervan, alsook het overmaken van het bedrag van 57.461,18 EUR aan notaris A, zonder mededeling van de samenstelling van het bedrag (schending van artikel 134 Codex Deontologie).
- Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven).
- Het niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in artikel 446 Gerechtelijk Wetboek, wat eveneens een ernstige tekortkoming is aan de verplichting van kiesheid.
- In het algemeen, rekening houdend met bovenstaande, kan worden gesteld dat er sprake is van een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, Codex Deontologie).

Per brief d.d. 10 maart 2020 werd vice-stafhouder B aangesteld als onderzoeker. Per brief van 31 maart 2020 werd er een bijkomende formele tuchtklacht neergelegd door mr. C, raadsman van de heer D, en dit met betrekking tot hetzelfde dossier. De klacht heeft betrekking op de volgende bijkomende feiten:

- Het blijven optreden voor een van de erfgenamen van de oorspronkelijke cliënten, wat een schending inhoudt van artikel 5 Codex Deontologie.
- Een schending van de confraterniteit door niet te reageren op de verschillende brieven van een confrater. Het niet antwoorden op de diverse vragen van de erfgenamen van de oorspronkelijke cliënten (artikelen 1 en 279 Codex Deontologie).

Per brief d.d. 6 april 2020 werd aan mr. X deze aanvullende klacht gemeld.

Per schrijven van 22 juni 2020 meldde mevrouw E zich als getuige.

Per brief van 4 november 2020 werd pro-stafhouder F aangesteld als onderzoeker in dit dossier, in opvolging van mr. B, die intussen zelf stafhouder was geworden.

Het verhoor van klagers G en H vond plaats op 10 november 2020, in aanwezigheid van getuige E die de verklaring bevestigt.

Het verhoor van mr. X vond plaats op 17 februari 2021.

De feiten zijn als volgt:

Op 4 maart 2020 wordt de stafhouder gevat door een gedateerde en ondertekende klacht van de heer G en mevrouw H. Mr. X had de inmiddels overleden oom en tante van klagers (de heer en mevrouw I - J) bijgestaan in een procedure tegen de heer D (een andere neef van het overleden echtpaar). In die procedure eiste het echtpaar I - J een bedrag van meer dan 1.000.000,00 EUR terug van de heer D, gelden die de heer D listig zou bekomen hebben. De rechtbank van eerste aanleg verklaarde de vordering grotendeels gegrond in een vonnis dat uitvoerbaar bij voorraad was. De heer D tekende hoger beroep aan, maar intussen werd het eerste vonnis reeds gedeeltelijk ingevorderd. Hangende de beroepsprocedure overlijden de beide cliënten van mr. X kort na elkaar. Daardoor valt op 26 juni 2019 de nalatenschap open en omdat het echtpaar geen kinderen had, worden de neven en nichten de wettelijke erfgenamen (dus zowel onder anderen de klagers G en H als de heer D).

Mr. X hervatte nadien de procedure voor het hof van beroep voor een van de erfgenamen, nl. mevrouw K.

De heer G en mevrouw H beklagen zich er voornamelijk over dat het aangerekende ereloon ruim overdreven zou zijn en dat er geen transparantie is over de ontvangen en doorgestorte derdengelden en de aangerekende erelonen.

De raadsman van de heer D legt op 31 maart 2020 een gelijkaardige klacht neer, waarin hij zich bijkomend beklaagt over het feit dat mr. X blijft optreden voor een van de nichten van zijn oorspronkelijke cliënten, wat een schending zou inhouden van artikel 5 Codex Deontologie.

Tijdens het verhoor op 10 november 2020 bevestigen klagers hun schriftelijke klacht en verklaren zij:

- dat zij zich vragen stellen bij de betaling van 106.053,45 EUR die de heer en mevrouw I - J in februari 2019 aan mr. X hebben gedaan. Zij vermoeden dat hun oom en tante door mr. X onder druk gezet zijn om hun toestemming te geven voor die betaling;
- dat mr. X nooit uitleg heeft gegeven over de samenstelling van het bedrag van 57.461,18 EUR dat door hem van zijn derdenrekening werd overgeschreven op de derdenrekening van notaris A;
- dat zij het bedrag van 37.728,28 EUR (kosten en ereloon van mr. X voor de periode van 9 februari 2019 t.e.m. 26 juni 2019) enorm overdreven vinden;
- dat er verder onderzoek gedaan moet worden naar de bedragen die volgens de gerechtsdeurwaarder op de derdenrekening van mr. X werden betaald.

Uit het dossier blijkt dat mr. X in totaal 161.687,28 EUR heeft ontvangen als kosten en ereloon:

- 15.125,00 EUR (voorschot);
- 2.780,00 EUR (voorschot);
- 106.053,46 EUR: Op 12 februari 2019 heeft mr. X voor dat bedrag een tussentijdse afrekening opgemaakt die door de heer I werd betaald op 25 februari 2019;
- 37.728,28 EUR: Op 26 juni 2019 maakte mr. X voor dat bedrag zijn eindafrekening op (voor de periode van 9 februari 2019 t.e.m. 26 juni 2019). Dit saldo werd pas op 31 december 2019 betaald via de derdengelden die mr. X had ontvangen.

Uit het dossier blijkt nergens dat mr. X de erfgenamen in kennis heeft gesteld van deze eindafrekening, noch dat hij de instemming had van de erfgenamen om de derdengelden aan te wenden als ereloon, noch een voorafgaande mededeling aan de erfgenamen van de aanwending van de derdengelden als ereloon.

Ter voorbereiding op zijn verhoor, richt mr. X op 19 mei 2020 en 16 februari 2021 2 zeer uitgebreide brieven met bijlagen aan onderzoeker mr. F.

Mr. X geeft in die brieven aan dat hij inderdaad na het overlijden van zijn oorspronkelijke cliënten verder is blijven optreden voor mevrouw K, zijnde een van de erfgenamen, in de procedure tegen de heer D, een andere erfgenaam.

Verder verduidelijkt hij in die brieven:

- dat de betaling van 106.053,46 EUR die hij ontving van de heer I op 25 februari 2019 een afrekening betrof van al het werk dat hij de voorgaande jaren in het dossier had gestoken.
- dat het bedrag van 31.180,84 EUR + BTW de afrekening is van de kosten en het ereloon tussen 25 februari 2019 en 26 juni 2019. Dit bedrag heeft mr. X op 31 december 2019 aan zichzelf uitbetaald via de derdengelden (95.190,00 EUR) die hij op 17 mei 2019 had ontvangen op zijn derdenrekening en waarvoor hij voordien toestemming zou hebben ontvangen van het echtpaar I - J (voor diens overlijden). Het saldo van de derdengelden werd overgemaakt aan notaris A die belast was met de vereffening-verdeling.

Tijdens het tuchtverhoor verduidelijkt mr. X dat hij tot en met 25 februari 2019 van de heer en mevrouw I - J volgende bedragen aan kosten en erelonen heeft ontvangen:

- Een bedrag van 2.780,00 EUR, zijnde een doorstorting van de gerechtsdeurwaarder.
- Een bedrag van 15.125,00 EUR, nl. een factuur die door mr. X werd opgesteld en die door cliënten werd betaald.
- Het saldo van 106.053,46 EUR dat door mr. X gefactureerd werd en door de cliënten betaald.

De eindafrekening van 31.180,84 EUR excl. BTW die mr. X voor de periode van 9 februari 2019 tot en met 26 juni 2019 nog had opgesteld, zou deels bestaan uit effectief geleverde prestaties en deels uit de afgesproken succes-fee (10 % op het ingevorderde bedrag van 95.190,00 EUR). Dat bedrag werd pas op 31 december 2019 overgeschreven van de derdenrekening naar de ereloonrekening van mr. X. Mr. X geeft toe dat hij daarvoor geen toestemming had van de erfgenamen van zijn overleden cliënten, maar volgens hem is dat ook niet nodig, omdat hij eind 2019 hiervoor schriftelijke toestemming had ontvangen van mevrouw K, die na het overlijden van de heer I (19 mei 2019) kort als bewindvoerder is aangesteld over mevrouw J, tot ook die laatste overleed op 26 juni 2019. Op de vergadering bij notaris A zou mr. X aan de notaris en de erfgenamen meegedeeld hebben hoeveel zijn eindafrekening bedroeg en welk bedrag er nog beschikbaar was op zijn derdenrekening.

Mr. X beging in casu een inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie. Het inhouden van derdengelden als ereloon, zonder de erfgenamen hiervan schriftelijk op de hoogte te hebben gebracht, minstens hen niet behoorlijk te hebben ingelicht omtrent de samenstelling van het ontvangen bedrag op de derdenrekening en de doorstorting ervan.

Mr. X is onvoldoende transparant geweest over de afrekening van zijn ereloon. De eindafrekening van 37.728,28 EUR die mr. X op 26 juni 2019 heeft opgesteld, diende betaald te worden door de nalatenschap van de heer en mevrouw I - J, zodat de erfgenamen in kennis gesteld moesten worden over de samenstelling ervan en zodat hij hen vooraf schriftelijk in kennis diende te stellen dat hij bepaalde bedragen zou aanwenden als ereloon. Een akkoord van mevrouw K, die voordien korte tijd aangesteld was als bewindvoerder, kan niet volstaan. Aan haar mandaat kwam een einde bij het overlijden van mevrouw J op 26 juni 2019 terwijl de facturatie en uitbetaling van dit ereloon pas gebeurde op 31 december 2019. Zelfs nadat de verschillende erfgenamen terecht om een detail vragen, weigert mr. X hen die informatie te geven. Dergelijke houding houdt eveneens een schending in van artikel 19, reglement balie Leuven.

In totaal werd er aan de cliënten een bedrag van 161.687,87 EUR incl. BTW aangerekend in de periode van 15 augustus 2016 t.e.m. 26 juni 2019. Dat betekent gemiddeld ongeveer 4.500,00 EUR per maand gedurende 3 jaren. Het bedrag zou deels bestaan uit kosten en erelonen en deels uit een succes fee. Uit het dossier blijkt dat er in totaal 170.830,00 EUR werd gerecupereerd, zodat de succes fee maximum 17.083,00 EUR kon bedragen. In de ereloonstaten is er sprake van een procedure voor de familierechtbank waarvoor een 5-tal

zittingen genoteerd staan, een procedure voor het hof van beroep waarin eveneens een 5-tal zittingen en een plaatsbezoek genoteerd staan en een verzoek tot vervanging van de bewindvoerder van mevrouw waarvoor 1 zitting genoteerd staat. In totaal zouden er een 6-tal conclusies geschreven zijn. Alles in acht genomen kan een ereloonstaat van 161.687,87 EUR inclusief BTW, dan wel een ereloonstaat van 37.728,82 EUR (in de periode van 9 februari 2019 t.e.m. 26 juni 2019, ofwel ongeveer 10.000 EUR/maand), de toets aan de billijke gematigdheid niet doorstaan.

In het algemeen, onder meer rekening houdend met het bovenstaande, kan worden gesteld dat het kantoor is ontwricht, minstens dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat, hetgeen een inbreuk uitmaakt op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

Besluit:

De verwijzing is gesteund op volgende inbreuken:

- onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie);
- handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (artikel 1, Codex Deontologie);
- niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (artikel 134, Codex Deontologie);
- het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven);
- niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in artikel 446 Gerechtelijk Wetboek.

2. Dossier LEU/20-21/0042/TU

Bij aangetekend schrijven d.d. 5 november 2020 werd aan mr. X de opening van het onderzoek gemeld bij toepassing van artikel 458 Gerechtelijk Wetboek, met betrekking tot volgende feiten:

- Het inhouden van derdengelden als voorschot of ereloon, zonder uw cliënt hiervan schriftelijk op de hoogte te hebben gebracht (artikel 134 Codex Deontologie), minstens cliënten niet behoorlijk te hebben ingelicht omtrent de samenstelling van het ontvangen bedrag op de derdenrekening en de doorstorting ervan.
- In het algemeen, rekening houdend met bovenstaande, kan worden gesteld dat er sprake is van een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, Codex Deontologie).

Per brief d.d. 5 november 2020 werd pro-stafhouder F aangesteld als onderzoeker. Het verhoor van klagers L en M vond plaats op 9 december 2020. Het verhoor van mr. X vond plaats op 17 februari 2021.

De feiten zijn als volgt:

Op 11 maart 2020 wordt de stafhouder gevat door de heer L mevrouw M en dit per mail, die de klagers naderhand hebben ondertekend. De heer en mevrouw L - M beklagen zich in die e-mail over het gedrag van hun voormalige raadsman, mr. X. Mr. X had hen bijgestaan in het kader van een minnelijke medische expertise (er werd geen gerechtelijke procedure gevoerd), nadat zij het slachtoffer waren geworden van een aanrijding op een zebra-pad. Na afloop van de minnelijke medische expertise zou mr. X hen documenten hebben laten ondertekenen zonder hen in te lichten over de inhoud ervan. Na ondertekening van de documenten zou hij hen meegedeeld hebben dat ze zich door de ondertekening akkoord verklaard hadden dat zij een vergoeding van 1.750,00 EUR (voor mevrouw M) en 5.541,00 EUR (voor de heer L) zouden ontvangen. Klagers gaven aan daarmee niet akkoord te gaan, maar mr. X deelde hen mee dat er niets meer veranderd kon worden.

In een navolgend schrijven delen de heer en mevrouw L - M mee dat ze op 12 maart 2020 een bedrag van 3.450,00 EUR voor L en 200,00 EUR voor M hebben ontvangen. Zij hebben op 12 maart 2020 onmiddellijk per

mail gereageerd "*ik ga klagen uw stafhouder*". Op 16 maart 2020 hebben zij eveneens per mail aan mr. X nog om een duidelijke afrekening en facturen gevraagd, waarop zij nooit een antwoord mochten ontvangen.

Tijdens het verhoor op 9 december 2020 stellen klagers dat er geen enkele transparantie is geweest omtrent de ontvangen derdengelden, noch wat betreft de 4 voorschotten, noch wat betreft de saldi. Evenmin is er volgens hen transparantie geweest over het ereloon, dat zij buiten proportie vinden. Tijdens hun verhoor op 9 december 2020 stellen zij daarover dat zij:

- nooit geïnformeerd zijn over het gehanteerde uurtarief van 211,75 EUR;
- nooit geïnformeerd zijn over de tussentijdse betalingen die de verzekeraar heeft gedaan in 2017, 2018 en 2019 op de derdenrekening van mr. X;
- nooit precies geweten hebben wat zij getekend hebben, gelet op hun beperkte kennis van de Nederlandse taal en het vertrouwen dat zij hadden in mr. X;
- nooit geweten hebben hoeveel de verzekeraar uiteindelijk heeft uitbetaald en hoeveel mr. X daarvan heeft ingehouden voor zichzelf.

De frustratie bij de klagers ligt er ook in dat de verzekeraar blijkbaar een schadevergoeding van in totaal 38.750,00 EUR heeft uitgekeerd (8.500,00 EUR aan voorschotten en de saldi van 28.500,00 EUR en van 1.750,00 EUR), en dat zij daarvan uiteindelijk slechts 3.491,69 EUR en 220,00 EUR mochten ontvangen, zonder dat er een procedure is gevoerd en zonder dat mr. X enige verplaatsing heeft moeten maken (de expertises werden bijgewoond door dokter ...).

Na hun verhoor bezorgden de klagers L - M aan de stafhouder nog een kopie van de - eerder beperkte - correspondentie die zij met mr. X hebben gevoerd in de loop van het dossier. In dat mailverkeer is geen concrete afrekening terug te vinden, noch een verwijzing naar het gehanteerde uurtarief of naar de tussentijdse betalingen door de verzekeraar.

Ter voorbereiding van zijn tuchtverhoor richt mr. X een brief d.d. 22 november 2020 aan stafhouder B en onderzoeker F, waarin hij zijn versie van de feiten meedeelt, gestaafd door een aantal bijlagen. Er wordt uitgelegd dat het van in het begin al duidelijk was dat klagers niet over de financiële mogelijkheden beschikten om provisies te betalen, reden waarom er werd afgesproken om de afrekening te regelen bij het afsluiten van het dossier of op basis van tussentijdse provisies die de tegenpartij (de verzekeraar) zou uitbetalen. Na afloop van de onderhandelingen heeft mr. X klagers op 3 maart 2020 op zijn kantoor ontvangen en zou hij hen de eindresultaten hebben voorgelegd, zowel de ontvangen gelden van de verzekeraar als zijn eigen eindafrekening. Beide klagers zouden zich akkoord verklaard hebben, zowel met het resultaat bij de verzekeraar als met de eindstaat van mr. X.

Ter staving voegt mr. X bij zijn brief van 22 november 2020:

- de dadingsovereenkomsten met de verzekeraar die hij telkens op de tweede pagina heeft laten ondertekenen door de klagers (op de eerste pagina, waarop het bedrag van de schadevergoeding staat vermeld, werd geen handtekening of paraaf gezet);
- een getypt document dat op 19 december 2017 door L werd ondertekend en waarop klagers tevens hun rekeningnummer hebben vermeld. In dat document geven klagers toestemming om de schadevergoeding te laten uitbetalen op de derdenrekening van mr. X die daarvan eerst zijn kosten en erelonen mag vooraf nemen;
- een niet-gedateerd, getypt document dat door klagers werd ondertekend en waarop nogmaals hun rekeningnummer werd geschreven. Verder staat in dat document vermeld dat klagers zich akkoord verklaren met de afrekening van mr. X van 3 maart 2020 en dat die afrekening voldaan mag worden van de derdengelden. De afrekening zelf werd echter niet bij dat document gevoegd, noch wordt het eindsaldo in het ondertekende document vermeld;
- de stortingsbewijzen d.d. 9 en 10 maart 2020 van de bedragen die mr. X op dat moment mocht ontvangen van de verzekeraar;
- het e-mailverkeer d.d. 10 en 12 maart 2020 over de kosten van dokter

Tijdens het tuchtverhoor wordt mr. X geconfronteerd met de verklaringen van de klagers die lijnrecht tegenover zijn eigen verklaring staan. Mr. X herhaalt zijn argumenten die hij schriftelijk reeds overmaakte. Hij stelt dat hij de klagers over zijn uurloon zou hebben geïnformeerd tijdens de laatste 10 minuten van het eerste consultatie, maar er wordt geen enkel stuk bijgebracht dat dit standpunt kan staven. Mr. X betwist tijdens zijn

verhoor dat klagers niet wisten wat ze ondertekenden. Op de vraag hoe de klagers werden geïnformeerd over de ontvangen voorschotten en over de inhoudingen daarvan voor het ereloon, antwoordt mr. X dat hij dit steeds tijdens een consultatie ofwel telefonisch zou hebben meegedeeld. Schriftelijke meldingen zijn er daarvan niet. Er zouden wel facturen opgemaakt zijn voor de aangerekende erelonen.

Ook de eindafrekening van 3 maart 2020 en de regeling met de verzekeraar werd niet aan klagers doorgemailed, maar werd tijdens een consultatie op kantoor door mr. X besproken. Mr. X is van oordeel dat hij voldaan heeft aan zijn informatieverplichtingen en dat zijn ereloon helemaal niet overdreven is.

Zijdelings werd ook vastgesteld dat bij de rapportering van de derdengelden d.d. 31 december 2018 een doorstorting van voorschotten ten bedrage van 4.500,00 EUR niet kon worden teruggevonden.

Mr. X stelt in zijn schrijven van 15 maart 2021 dat het bedrag van 4.500,00 EUR vervat zit in een betaling van 28.696,57 EUR die hij - volledig los van dit dossier - aan notaris N moest doen. Anderzijds brengt hij wel een factuur van 30 december 2018 bij voor het bedrag van 4.500,00 EUR in het dossier van de heer en mevrouw L - M.

Mr. X beging in casu een inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie. Het inhouden van derdengelden als voorschot of ereloon, zonder de heer en mevrouw L – M hiervan schriftelijk op de hoogte te hebben gebracht, minstens hen niet behoorlijk te hebben ingelicht omtrent de samenstelling van het ontvangen bedrag op de derdenrekening en de doorstorting ervan.

In casu blijkt dat klagers nooit schriftelijk werden ingelicht van de bedragen die Mr. X op zijn derdenrekening mocht ontvangen. Evenmin werden zij op de hoogte gehouden van de concrete bedragen die als ereloon werden aangewend.

Mr. X stelt in zijn verhoor dat hij klagers daarvan steeds op de hoogte bracht, telefonisch of tijdens een consultatie op kantoor.

Nochtans zijn er in de zeer uitgebreide ereloonstaat van 3 maart 2020 geen consultaties of telefonische besprekingen met de cliënten te vinden rond de data waarop mr. X zijn verschillende provisiefacturen uitschreef en uitbetaalde van de derdenrekening (nl. 17 oktober 2017, 7 november 2018 en 30 augustus 2019).

Mr. X is ook onvoldoende transparant geweest over het ereloon/uurloon. Klagers melden dat zij nooit op de hoogte zijn gebracht van het uurloon en er ligt geen bewijs voor dat het tarief aan hen werd meegedeeld. Mr. X heeft in de loop van het dossier ook nooit tussentijdse ereloonstaten aan de klagers overgemaakt, dit terwijl hij wel provisies van de derdengelden nam. Ook bij de beëindiging van het dossier mochten zij geen duidelijk overzicht ontvangen van de bedragen die door de verzekeraar werden uitbetaald, noch een duidelijke eindafrekening van het ereloon en de kosten van mr. X zelf. Per mail van 16 maart 2020 wordt daarnaar duidelijk gevraagd door de klagers, maar op de e-mail mochten zij geen enkel antwoord ontvangen.

In het algemeen, onder meer rekening houdend met het bovenstaande, kan worden gesteld dat het kantoor is ontwricht, minstens dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat, hetgeen een inbreuk uitmaakt op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

Besluit:

De verwijzing is gesteund op volgende inbreuken:

- onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie);
- handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (artikel 1, Codex Deontologie);
- niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (artikel 134, Codex Deontologie);
- het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven);
- niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in artikel 446 Gerechtelijk Wetboek.

3. Dossier LEU/20-21/0102/TU

Bij aangetekend schrijven d.d. 13 januari 2021 werd aan mr. X de opening van het onderzoek gemeld bij toepassing van artikel 458 § 1 Gerechtelijk Wetboek, met betrekking tot volgende feiten:

- een ernstige tekortkoming aan de verplichting van kiesheid nu er geen rekening werd gehouden met de billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon. Immers, de advocaat moet, conform artikel 446ter, Gerechtelijk Wetboek, zijn ereloon begroten met de bescheidenheid die van zijn functie moet worden verwacht.
- het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven).
- in het algemeen, kan worden gesteld dat er sprake is van een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, Codex Deontologie).

Per brief d.d. 13 januari 2021 werd vice-stafhouder O aangesteld als onderzoeker.

Het verhoor van klager P vond plaats op 23 februari 2021.

Het verhoor van mr. X vond plaats op 3 maart 2021.

De feiten zijn als volgt:

Per mail van 9 april 2020 wordt de stafhouder gevat door de heer P en dit per mail, die klager naderhand zal ondertekenen. De heer P beklagt er zich in die mail over dat zijn voormalige raadsman, mr. X, die hem had bijgestaan in een strafprocedure (vooronderzoek / raadkamer + correctionele fase in globo lopende tussen november 2017 en april 2020), onrealistisch hoge erelonen en kosten aanrekende in deze procedure. Hij maakt gewag van een bedrag van 14.000,00 EUR, waarbij hij thans in de eindfase protest heeft aangetekend en een saldo onbetaald heeft gelaten. Klager verwijst naar zijn initiële situatie van student toen de zaak startte, waarbij hem zou zijn gezegd dat de globale kost veel lager zou zijn.

Een bemiddelingspoging die in deze zaak was ondernomen, leverde geen resultaat op.

Op 5 mei 2020 wordt mr. X in kennis gesteld van de inhoud van de klacht van de heer P met verzoek zijn standpunt mede te delen. Op 10 mei 2020 wordt hierop een eerste maal door mr. X schriftelijk en omstandig gereageerd. Hierin stelt deze dat hij met de cliënt wel degelijk afspraken had gemaakt omtrent het ereloon en dat deze telkens werden betaald tot de procedure ten einde was en klager moedwillig het saldo niet meer wenste te betalen nu de prestaties toch geleverd waren. Hij zou zich ook naar zijn ouders ondankebaar en doortrapt hebben opgesteld. Er wordt tevens aangestipt dat klager in de loop van de procedure een job verwerfde als landmeter. Mr. X stelt een geste te willen doen van 250,00 EUR.

Tijdens zijn verhoor op 3 maart 2021 stelt klager dat hem geen transparantie werd geboden omtrent de berekening van het ereloon en dat de eerste provisiefactuur van 11 november 2018 geen enkel specificatie bevatte (noch tijdsduur van de prestaties, noch uurtarief). Er zou hem niet zijn meegedeeld dat het uurloon 150,00 EUR + BTW zou bedragen, laat staan dat hij hiervoor tekende. Klager preciseert dat hij in totaal 14.769,89 EUR betaalde, bedragen die teruggaan op 4 facturen die 82 werkuren + kosten behelzen. Klager meent dat het aantal weergegeven gepresteerde uren fel overdreven lijkt en dat heel wat prestaties aangedikt zijn in tijdsduur. Klager stelt tussentijds te hebben betaald, steeds in de veronderstelling dat de zaak naar haar eind liep en dat dit de laatste kosten zouden zijn, maar telkens kwamen er kosten bij. Hij overwoog opvolging, maar ook dat plan liet hij varen vanuit de veronderstelling dat de zaak spoedig zou eindigen en omdat er net al zoveel was betaald.

Ter voorbereiding van zijn tuchtverhoor richt mr. X een bijkomend schrijven d.d. 7 februari 2021 aan onderzoeker O, waarin meer in detail op het dossier wordt ingegaan. Er wordt uitgelegd dat klager werd vervolgd voor feiten van bezit van kinderporno en "grooming", en dat bijstand werd geleverd bij het verhoor n.a.v. diens interpellatie op 27 november 2017 en nadien bij de onderzoeksrechter op 6 september 2018. Nadien volgde een verwijzingsraadkamer op 14 december 2018 en vervolgens nog de correctionele fase begin 2019. Mr. X beschrijft klager als manipulatief en ondankebaar en stelt zich niet te verwonderen over het feit dat het laatste deel van het ereloon onbetaald bleef. Hij stelt ook dat er tussentijds geen opmerkingen kwamen over de ereloonstaten en dat deze probleemloos betaald werden. Mr. X voegt tevens een stuk toe, uitgaande

van de ouders van klager, waarin deze stellen dat hun zoon op de hoogte was van de tarieven en dat hij de dans zeker niet mag ontspringen.

Tijdens het tuchtverhoor wordt mr. X geconfronteerd met de verklaringen van de heer P. De onderzoeker stelt vast dat zijn verklaringen diametraal tegenover deze van de klager staan. Mr. X herhaalt zijn argumenten die hij schriftelijk reeds overmaakte. Er wordt verwezen naar de getuigenverklaring van de ouders omtrent het meedelen van het uurtarief, maar verder blijkt geen enkel bijkomend stuk te bestaan dat zulks kan staven. De eerste ereloonstaat laat in se niet toe het uurloon af te leiden, vermits deze niet voldoende gespecificeerd is.

Mr. X beging in casu een inbreuk op artikel 446 Gerechtelijk Wetboek. Het ereloon dat werd aangerekend in het dossier waarin de heer P zich als klager heeft gemanifesteerd, komt sterk overdreven voor. De onderzoeker verwees reeds naar hetgeen klager hierover zelf reeds - op gedocumenteerde wijze - opmerkte.

Nazicht van het strafdossier, dat door mr. X werd meegedeeld, leert dat hij inderdaad tussenkwam bij eerste interpellatie van zijn cliënt op 27 november 2017 (verhoor dat 2 uren duurde) en voorts ook bijstand verleende bij de voorleiding op 6 september 2018, die 1 uur en een kwartier duurde. Er was geen voorlopige hechtenis, de zaak passeerde in december 2018 voor de raadkamer in regeling rechtspleging. Hier werden besluiten van 16 pagina's neergelegd, die leidden tot gedeeltelijke buitenvervolginstelling, besluiten die naderhand nog minimaal werd aangepast voor de correctionele rechtbank, waar er probatie-uitstel werd opgelegd. Er was aldaar geen burgerlijke partij en er was geen conclusiekalender.

In casu blijken de prestaties in tijdsduur erg overtrokken te zijn. Voor de correctionele rechtbank werd de zaak een eerste keer ingeleid op 7 mei 2019, alwaar ze ambtshalve werd uitgesteld. Hoewel de rechtbank blijkbaar liet weten aan mr. X dat er bij het begin van de zitting een nieuwe datum zou worden gegeven, werd voor deze zitting 2 uren en 40 minuten aangerekend. Met het oog op diezelfde zitting wordt er een dossierstudie van 7 uren en 50 minuten aangerekend + nog 2 uren consult met cliënt (waarbij kan worden opgemerkt dat zowel de conclusies als het pleidooi van de raadkamer quasi geheel herhaald kunnen worden voor de correctionele rechtbank). Als de zaak na dit eenvoudig uitstel opnieuw (en ongewijzigd) op zitting komt op 7 januari 2020 wordt er opnieuw 1 uur 20 minuten aangerekend voor inzage dossier en scans, 4 uren en 20 minuten voor bijkomende opzoekingen en verder uitwerken conclusies en in totaal 4 uren 45 minuten voor het klaarmaken conclusies en stukken, neerleggen ervan en voorbereiding zitting. Deze tijdsbesteding komt als schromelijk overdreven voor.

In globo is een ereloon (incl. kosten) van 14.108,00 EUR excl. BTW in een strafdossier dat goed en wel 45 geïnventariseerde stukken telt en waarin geen voorlopige hechtenis liep, noch een BP aanwezig was, kennelijk overdreven.

Mr. X blijkt tenslotte onvoldoende transparant te zijn geweest over het ereloon / uurloon. Zoals reeds aangehaald liet de eerste ereloonstaat geen precieze bepaling van het uurloon toe. Er ligt geen bewijs voor dat dit tarief werd meegedeeld, integendeel, op 15 juli 2018 mailt klager mr. X met de melding dat hij verwonderd is over de facturatie omdat er aanvankelijk gewag was gemaakt van een globale kost van 2.000,00 EUR. De verklaring van de ouders van klager dient in dat opzicht met omzichtigheid te worden bekeken, nu de verstandhouding tussen klager en zijn ouders volledig verzuurd blijkt te zijn. Wat er ook van zij, dit alles doet niets af van de verplichting om op een aantoonbare wijze transparantie te bieden omtrent uurloon.

In het algemeen, onder meer rekening houdend met het bovenstaande, kan worden gesteld dat het kantoor is ontwricht, minstens dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat, hetgeen een inbreuk uitmaakt op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

Besluit:

De verwijzing is gesteund op volgende inbreuken:

- onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie);
- handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (artikel 1, Codex Deontologie);

- niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in artikel 446 Gerechtelijk Wetboek;
- het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven).

4. Dossier LEU/20-21/0041/TU

Bij aangetekend schrijven d.d. 5 november 2020 werd aan mr. X de opening van het onderzoek gemeld bij toepassing van artikel 458 § 1 Gerechtelijk Wetboek, met betrekking tot volgende feiten:

- Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven) alsook het inhouden van derdengelden als voorschot of ereloon, zonder uw cliënt hiervan schriftelijk op de hoogte te hebben gebracht (artikel 134, Codex Deontologie).
- In het algemeen, rekening houdend met de aard van de zaak, het aantal uren die worden aangerekend en het aangerekend ereloon van 175,00 EUR exclusief BTW, kan worden gesteld dat er sprake is van een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, Codex Deontologie).

Per brief d.d. 5 november 2020 werd vice-stafhouder O aangesteld als onderzoeker.

Het verhoor van klager Q vond plaats op 21 december 2020.

Het verhoor van mr. X vond plaats op 8 februari 2021.

De feiten zijn als volgt:

Per mail van 12 november 2019 wordt de stafhouder gevat door de heer Q (op dat ogenblik via zijn stiefzoon, de heer R) en dit per mail, die klager naderhand zal ondertekenen. De heer Q beklaagt er zich in die mail over dat zijn voormalige raadsman, mr. X, die voor hem een procedure vereffening-verdeling (in opvolging van mr. ...) had gevoerd, daarin tweemaal een voorschot van 3.250,00 EUR incasseerde, aan het eind van de rit 33.000,00 EUR onverwacht en naar het aanvoelen van klager buitenproportioneel inhield zonder enige vorm van communicatie.

Een bemiddelingspoging die in deze zaak was ondernomen, leverde geen resultaat op.

Op 11 augustus 2020 wordt mr. X in kennis gesteld van de inhoud van de klacht van de heer Q met verzoek zijn standpunt mede te delen. Op 6 september 2020 wordt hierop een eerste maal door mr. X schriftelijk en omstandig gereageerd. Hierin stelt deze dat hij met de cliënt wel degelijk afspraken had gemaakt omtrent het ereloon, dat de cliënt het uurtarief (wat ook werd gehanteerd in de eerste twee provisiestaten) nooit heeft betwist en dat de cliënt na afloop van de procedure vooral moeite had met het feit dat de erelonen werden ingehouden op de gerecupereerde gelden, veeleer dan dat de hoegrootheid ervan werd betwist. Mr. X stelt tevens dat hij aan de cliënt de gunst verschaftte om pas aan het eind van de rit te betalen, veeleer dan telkens provisies te moeten betalen, wat moeilijk zou zijn geweest wegens de financieel precare toestand van de cliënt. Hij stelt ook niet te weten welke elementen van de ereloonstaat er nu eigenlijk betwist worden.

Tijdens zijn verhoor op 21 december 2020 stelt klager dat hem geen transparantie werd geboden omtrent de berekening van het ereloon en dat de eerste provisiufacturen hem daarover ook geen details verschaften. Er werden geen provisies meer gevraagd, tot op het eind van de procedure er maar een deel van de gerecupereerde gelden werden doorgestort en waarbij een eindfactuur van 33.824,50 EUR (incl. BTW) werd overgemaakt. Pas na uitdrukkelijke vraag vanwege klager werd er na verloop van tijd door mr. X een detailstaat overgemaakt. Klager meent dat het aantal weergegeven gepresteerde uren (160 uur) fel overdreven lijkt.

Ter voorbereiding van zijn tuchtverhoor richt mr. X een bijkomend schrijven d.d. 7 februari 2021 aan onderzoeker O, waarin meer in detail op het dossier wordt ingegaan. Er wordt uitgelegd dat deze zaak al lang aansleepte toen hij ze overnam (ruim 13 jaar) en dat het geen evident dossier zou worden. Over het meedelen van het tarief wordt nu ook een getuigenverklaring bijgebracht van ene S, een vriend van klager waarvan mr. X zich plots herinnerde dat hij aanwezig was geweest bij het eerste consult en die op papier heeft gezet welke

de ereloonvoorwaarden waren. Hij stelt ook dat klager maar al te goed wist dat er nog een aanzienlijke afrekening zou volgen aan het einde van de rit. De hoogte van het ereloon vindt hij niet te hoog. Hij stelt tevens dat er een akkoord zou geweest zijn vanwege klager om het ereloonsaldo af te nemen van de derdengelden, wat zou moeten blijken uit 3 elementen: 1) poging tot dading 2) verrekeningsplan met notaris T en 3) mail van 3 juli 2019, waar het rekeningnummer wordt gevraagd en gegeven voor het "saldo". Mr. X stelt ten slotte dat klager zich thans zo opstelt omdat er eerder niet was ingegaan op diens voorstel om uit de hand te betalen.

Tijdens het tuchtverhoor wordt mr. X geconfronteerd met de verklaringen van de heer Q. De onderzoeker stelt vast dat zijn verklaringen diametraal tegenover deze van de klager staan. Er wordt verwezen naar de getuigenverklaring omtrent het meedelen van het uurtarief, maar verder blijkt geen enkel bijkomend stuk te bestaan dat zulks kan staven. De drie eerste ereloonstaten laten in se niet toe het uurloon af te leiden, vermits ze niet voldoende gespecificeerd zijn.

Mr. X wordt evenzeer gehoord omtrent de prestaties die hij in deze procedure nog diende te leveren (in functie van het ogenblik wanneer hij erin tussenkwam) en dit in het licht van de principes der billijke gematigdheid. In dit dossier werden 162 uren aangerekend, voor een bedrag incl. BTW van 33.824,50 EUR. Over de diverse elementen - aantal consulten en afspraken met de notaris - wordt toelichting gevraagd.

Mr. X beging in casu een inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie, met name het niet-naleven van de deontologische verplichting om derdengelden zo spoedig mogelijk aan de bestemming over te maken.

Er ligt geen enkel stuk voor van enige melding aan de klager, laat staan van diens akkoord om de gelden als ereloon aan te wenden. De 3 elementen die werden aangehaald zijn slechts vage en indirecte indicaties dat klager maar had moeten begrijpen dat op deze wijze zou worden gewerkt, doch de vereiste duidelijkheid ontbreekt. Klager stelt formeel dat hij steeds verwachtte dat de integrale gelden aan hem zouden worden gestort en dat dan finaal zou worden afgerekend. Op eigengereide wijze wordt een erg aanzienlijk deel van de gerecupereerde gelden als ereloon beschouwd en aldus ook behandeld: er volgde overschrijving naar de eigen rekening, ook al werd deze gang van zaken betwist door klager.

Daarnaast dient een inbreuk op artikel 446 Gerechtelijk Wetboek te worden weerhouden. Het ereloon dat werd aangerekend in het dossier waarin de heer Q zich als klager heeft gemanifesteerd, komt sterk overdreven voor. De onderzoeker, die zelf beslagen is in de materie van vereffening-verdeling, diende vast te stellen dat de procedure in kwestie in een eindfase zat, en dat er zelfs al een staat van vereffening-verdeling door de notaris was opgemaakt. De fase in de rechtbank had om die reden nog weinig aan het lijf, nu de bezwaren van tegenpartij nieuw waren en om die reden sowieso verworpen zouden worden.

In casu blijken prestaties in tijdsduur erg overtrokken te zijn, bijvoorbeeld het standaard timen van een zitting op 3 à 4 uur. Ontelbare kleine prestaties zijn in tijdsduur overschat (bv. "informereren ter griffie familierechtbank voor uitspraak vonnis en ophalen afschrift vonnis" voor 1,5 uur op donderdag 6 juni 2019, om er maar eentje te noemen. De globale afrekening is kennelijk niet in overeenstemming met de principes der billijke gematigdheid).

Mr. X blijkt tenslotte onvoldoende transparant te zijn geweest over het ereloon / uurloon. Zoals reeds aangehaald lieten de eerste ereloonstaten geen precieze bepaling toe, hoewel deze thans worden aangewend om te stellen dat klager impliciet het uurtarief diende te kennen. Meer transparantie ware raadzaam geweest. De niet-gedateerde getuigenverklaring van de heer S komt in dat opzicht enigszins als een deus ex machina. Wat daarvan ook zij, deze doet niets af van de verplichting om op een aantoonbare wijze transparantie te bieden omtrent uurloon. Het feit dat naderhand geen bijkomende tussentijdse provisie werden gevraagd heeft hiertoe verder nog bijgedragen.

In het algemeen, onder meer rekening houdend met het bovenstaande, kan worden gesteld dat het kantoor is ontwricht, minstens dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat, hetgeen een inbreuk uitmaakt op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

Besluit:

De verwijzing is gesteund op volgende inbreuken:

- onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie);
- handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (artikel 1, Codex Deontologie);
- niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (artikel 134, Codex Deontologie);
- niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in artikel 446 Gerechtelijk Wetboek;
- het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven)

5. Dossier LEU/20-21/0165/TU

Bij aangetekend schrijven d.d. 31 maart 2021 werd aan mr. X de opening van het onderzoek gemeld bij toepassing van artikel 458 § 1 Gerechtelijk Wetboek, met betrekking tot volgende feiten:

- Een ernstige tekortkoming op artikel 134 van de Codex Deontologie. Een advocaat dient de derdengelden zo spoedig mogelijk over te maken aan hun bestemming en indien de derdengelden niet spoedig aan hun bestemming kunnen worden overgemaakt, dient de advocaat de gelden over te schrijven op een rubriekrekening waarvan de netto-rente aan de bestemming toekomt. Indien de gelden als ereloon worden overgeschreven op de ereloonrekening moet de cliënt daarvan vooraf schriftelijk op de hoogte worden gebracht.
- Een ernstige tekortkoming aan de verplichting van kiesheid nu er geen rekening werd gehouden met de billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon. Immers, de advocaat moet, conform artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek, zijn ereloon begroten met de bescheidenheid die van zijn functie moet worden verwacht
- Het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven).

In het algemeen, kan worden gesteld dat er sprake is van een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1, Codex Deontologie).

Ter zake voerde de stafhouder zelf het onderzoek.

Het verhoor van klager U vond plaats op 22 april 2021.

Het verhoor van mr. X vond plaats op 26 april 2021.

De feiten zijn als volgt:

Per mail van 1 september 2020 wordt de stafhouder gevat door de heer U, dit per mail, die klager naderhand zal ondertekenen. De heer U beklagt er zich in die mail over dat zijn voormalige raadsman, mr. X, nog een bepaald bedrag ontvangen zou hebben op zijn derdenrekening uit hoofde van een bekomen schadevergoeding als burgerlijke partij in een correctionele zaak, bedrag dat nooit zou zijn doorgestort. In daaropvolgend mailverkeer wordt aan de klager (thans 21 jaar oud) meer uitleg gevraagd over de precieze toedracht van hetgeen hij stelt.

Naderhand volgt meer uitleg, waaruit blijkt dat mr. X gelast was met de BP-stelling voor de correctionele rechtbank voor klager, als minderjarig slachtoffer van zedenfeiten door een hoogbejaarde man. Mr. X stelde zich ter zitting burgerlijke partij voor de minderjarige alsook voor zijn moeder q.q. Bij vonnis van 10 april 2018 werd aan de moeder een materiële schadevergoeding van 1.633,57 EUR toegekend en q.q. voor haar zoon een morele schadevergoeding van 2.500,00 EUR + intresten in beide gevallen. Ook werd er een RPV van 780,00 EUR toegekend. Tegen dat vonnis werd door de veroordeelde dader geen beroep aangetekend (althans niet op burgerlijk gebied), waarna diens raadsman reeds op 25 april 2018 een bedrag conform afrekening van 4.946,16 EUR overschreef naar de derdenrekening van mr. X. Deze betaling blijkt de opvolging van mr. X door mr. V te hebben gekruist. Zij zou naderhand nog pogingen ondernomen hebben om deze som doorgestort te krijgen vanwege mr. X, doch zonder succes.

Op 18 december 2020 wordt mr. X in kennis gesteld van de inhoud van de klacht van de heer U met verzoek zijn standpunt mede te delen. Pas op 14 maart 2021 wordt hierop door mr. X schriftelijk en omstandig gereageerd. Hierin stelt deze dat hij de zaak in kwestie met rechtsbijstand van een rechtsbijstandsverzekeraar had behartigd, doch dat deze niet zijn volledige ereloonstaat wilden betalen: deze bedroeg 8.015,12 EUR, terwijl de rechtsbijstandsverzekeraar maar dekking verleende t.b.v. de gerecupereerde schade, zijnde 4.133,57 EUR (nominaal). Dit betekende dan dat 3.881,57 EUR onbetaald bleef, wat verder werd gemilderd door ook de RPV van 780 EUR als ereloon te beschouwen: er bleef dan nog 3.101,55 EUR onbetaald. Mr. X stelt dan dat zijn cliënten het restant dienden bij te passen en dat hij diverse malen poogde een regeling te maken met de moeder van klager, voor wie hij in het verleden al meerdere zaken had gedaan, sommige met nog openstaande ereloonstaten. Er kwam geen regeling, waarna de derdengelden ten belope van 4.946,16 EUR anderhalf jaar later, op 30 december 2019, integraal blijken te zijn overgeschreven naar de kantoorrekening van mr. X.

Klager bezorgde voorts nog kopie van het verzekeringsdossier van de rechtsbijstandsverzekeraar, waaruit inderdaad blijkt dat de tussenkost ingevolge de polisvoorwaarden beperkt bleef tot de gerecupereerde gelden, en dat er voorts ook niets wordt gezegd over de rechtsplegingsvergoeding, die in principe de rechtsbijstandsverzekeraar toekomt.

Tijdens zijn verhoor stipt klager aan dat hij niet begrijpt waarom de gelden van zijn schadevergoeding in kwestie nooit werden overgemaakt aan mr. V, zeker nu dit bedrag hoger was dan het niet-betaalde saldo. Er was hem vooraf nooit meegedeeld dat er boven op de betaling van de rechtsbijstandsverzekeraar nog een bijkomende betaling kon volgen, noch dat een te verwachten slotsom dan tot meer dan 8.000,00 EUR kon belopen terwijl er maar (samen met moeder) een kleine 5.000,00 EUR werd gevorderd, noch dat derdengelden daarvoor aangewend zouden worden. Hij stelt voorts geen uitstaan te hebben met de dossiers van zijn moeder en stelt dat deze laatste geen beslissingsmarge had over zijn aandeel in de schadevergoeding, zeker nu hij kort na het vonnis meerderjarig was geworden. Klager werd nooit gekend in enige afrekening en was er niet van op de hoogte dat de gelden eind 2019 werden overgeschreven door mr. X naar zijn eigen rekening. Hij begrijpt evenmin hoe het kan dat hij als slachtoffer in deze zaak aan het eind van de rit met totaal lege handen achterblijft.

Tijdens het tuchtverhoor wordt mr. X geconfronteerd met deze klacht. Hij kan grotendeels verwijzen naar hetgeen hij eerder schreef, maar is niet in staat aan te tonen dat de gehele gang van zaken omtrent de verwerking van de derdengelden transparant gebeurde. Er kan geen briefwisseling of mailverkeer worden voorgelegd waarin aan klager wordt uitgelegd waarom de gelden integraal werden overgeschreven naar de eigen rekening. Hij stelt wel een akkoord te hebben gehad van de moeder van klager om deze gelden aan te wenden, doch een stuk dat daartoe wordt voorgelegd blijkt op andere gelden betrekking te hebben.

Mr. X wordt evenzeer gehoord omtrent de hoegroetheid van zijn ereloonstaat en dit in het licht van de principes der billijke gematigdheid. In dit dossier werden bijna 46 uren aangerekend, voor een bedrag incl. BTW van 8.015,12 EUR. Over de diverse elementen - aangerekende voorbereidingstijd, aangerekende consultatietijd en aangerekende zittingstijd - wordt toelichting gevraagd.

Daarnaast stelt mr. X dat de cliënten dit dienden te kennen uit andere dossiers, maar in casu werd het in dit dossier kennelijk niet gecommuniceerd gezien de aanvankelijk vooropgestelde rechtsbijstand vanwege de rechtsbijstandsverzekeraar. Mr. X verklaarde vrij algemeen dat, mocht hij geweten hebben dat de rechtsbijstandsverzekeraar niet volledig zou tussenkomen, hij allicht anders had gefactureerd aan de cliënten.

Mr. X beging in casu een inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie, met name het niet-naleven van de deontologische verplichting om derdengelden zo spoedig mogelijk aan de bestemming over te maken.

Er ligt geen enkel stuk voor van enige melding aan de klager, laat staan van diens akkoord om de gelden als ereloon aan te wenden, hetgeen uit hoofde van de klager zeker noodzakelijk was wat diens eigen aandeel in de schadevergoeding betreft. Voor zover zijn moeder hierover kon beschikken - quod non, nu haar zoon meerderjarig was geworden - blijkt evenmin enig akkoord, anders dan wordt voorgehouden. Bovendien was het bedrag dat was uitgekeerd aanzienlijk groter dan het openstaande saldo van de factuur.

Tevens dient een inbreuk op artikel 446 Gerechtelijk Wetboek te worden weerhouden. Het ereloon dat werd aangerekend in het dossier waarin de heer U zich als klager heeft gemanifesteerd, komt sterk overdreven voor.

Vooraf een indrukwekkend aantal aangerekende zittingsuren alsook voorbereidingstijd worden aangerekend en dit in een erg eenvoudig strafdossier (beperkt bundel) rond een niet-betwist feit van aanranding van eerbaarheid. Er was enkel een correctionele inleidingsfase en nadien een korte pleitzitting (waarbij een standaardnota van 4 bladzijden werd opgesteld). Andere prestaties, bijvoorbeeld het optreden op de zitting waarop de uitspraak was voorzien, komen nutteloos voor en hiervoor werd ook nog eens een onverantwoord aantal uren aangerekend (2,5 uur).

De verklaring van mr. X als zou hij "anders" zijn tewerk gegaan mocht hij geweten hebben dat de verzekering niet alles zou dekken, komt ter zake zorgwekkend voor nu dat aspect niet bepalend mag zijn voor een correcte berekening van de ereloonstaat.

Het blijkt tot slot dat in casu mr. X onvoldoende transparant over het ereloon heeft gecommuniceerd. Hij stelt dat de cliënten dit dienden te kennen uit andere dossiers, maar in casu werd het in dit dossier kennelijk niet gecommuniceerd gezien de aanvankelijk vooropgestelde rechtsbijstand vanwege Ethias. Voorts werd klager er nooit op gewezen dat het te voorziene eindbedrag meer dan 8.000,00 EUR zou belopen (wat in wanverhouding staat met het resultaat) en dat er een reëel risico bestond dat klager ging moeten bijpassen, ook al werd er veel minder gevorderd en zou dan deze schadevergoeding hiervoor aangewend worden.

In het algemeen, onder meer rekening houdend met het bovenstaande, kan worden gesteld dat het kantoor is ontwricht, minstens dat er sprake is van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat, hetgeen een inbreuk uitmaakt op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

Besluit :

De verwijzing is gesteund op volgende inbreuken:

- onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie);
- handelen in strijd met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid (artikel 1, Codex Deontologie);
- niet naleven van de deontologische verplichtingen inzake het behandelen van derdengelden (artikel 134, Codex Deontologie);
- niet respecteren van de principes der billijke gematigdheid bij de bepaling van het ereloon zoals bepaald in artikel 446 Gerechtelijk Wetboek;
- het niet, minstens niet voldoende, informeren van de cliënt omtrent de wijze waarop kosten en erelonen worden berekend (artikel 19, reglement balie Leuven).

Bestreden beslissing van de tuchtraad voor advocaten van de balies van het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel van 30 november 2021:

2.

De tuchtraad heeft op 30 november 2021 in eerste aanleg en op tegenspraak de tuchtvervolgung lastens mr. X ontvankelijk verklaard en de tenlasteleggingen bewezen verklaard als volgt:

- dossier G - H: inbreuken op artikel 1 en artikel 134 Codex Deontologie en artikel 446 Gerechtelijk Wetboek;
- dossier L - M: inbreuken op artikel 1 en artikel 134 Codex Deontologie, artikel 446 Gerechtelijk Wetboek en artikel 19 Reglement Balie Leuven;
- dossier P: inbreuken op artikel 1 Codex Deontologie, artikel 446 Gerechtelijk Wetboek en artikel 19 Reglement Balie Leuven;
- dossier Q: inbreuken op artikel 1 Codex Deontologie, artikel 446 Gerechtelijk Wetboek en artikel 19 Reglement Balie Leuven;

- dossier U: inbreuken op artikel 1 en artikel 134 Codex Deontologie en artikel 19 Reglement Balie Leuven.

De tuchtraad heeft mr. X voor alle bewezen verklaarde tenlasteleggingen samen veroordeeld tot een schorsing van 1 maand met uitstel gedurende 3 jaar.

De tuchtraad heeft de volgende tenlasteleggingen lastens mr. X niet bewezen geacht en hem hiervoor vrij gesproken:

- dossier G - H: inbreuk op artikel 19 Reglement Balie Leuven;
- dossier Q: inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie;
- dossier U: inbreuk op artikel 446 Gerechtelijk Wetboek.

De tuchtraad heeft mr. X verwezen in de kosten van de procedure, begroot op 200,00 EUR.

Deze beslissing werd met aangetekende brieven van 2 december 2021 betekend aan mr. X, aan de stafhouder van de Orde van advocaten balie Leuven en aan de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel.

Hoger beroep:

3.

Bij aangetekende brief d.d. 16 december 2021 van zijn advocaat heeft mr. X tijdig en geldig hoger beroep ingesteld tegen de voormelde beslissing.

Bij aangetekende brief van 17 december 2021 heeft de stafhouder van de Orde van advocaten balie Leuven tijdig en geldig hoger beroep ingesteld tegen de voormelde beslissing.

Klager mevrouw H, bijgestaan door haar advocaat mr. C werd gehoord op de zitting van 8 maart 2022.

Op de zitting van 8 maart 2022 werd op verzoek van mr. X en na het horen van advocaat-generaal Pim Vanwalleghem in zijn advies desbetreffende, beslist om de zaak met gesloten deuren te behandelen.

Bij tussenbeslissing gewezen op 14 juni 2022 heeft de tuchtraad van beroep alvorens te oordelen gerechtsdeskundig onderzoek en advies bevolen door oud-stafhouder mr. W over de kwestieuze onderscheiden staten van kosten en erelonen waarvan sprake in de voormelde stukkendossiers gekend onder de nummers LEU/19-20/0154/TU, LEU/20-21/0041/TU, LEU/20-21/0042/TU, LEU/20-21/0102/TU en LEU/20-21/0165/TU, in het bijzonder over de vraag of de begroting al dan niet voldoet en/of in welke mate aan de criteria voorzien in artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek, met desgevallend de vaststelling van de gebeurlijke oorzaken en/of mogelijke verantwoording en de bepaling van dit gebeurlijk niet voldoen aan de criteria voorzien in artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek, dit alles rekening gehouden met de geldende afspraken en normen/deontologische bepalingen;

De advocaat-deskundige mr. W heeft op 13 april 2023 het eindverslag van tegensprekelijk deskundigenonderzoek neergelegd op het secretariaat van de tuchtraad van beroep voor advocaten, alsmede het verzoek om taxatie van de daarbij gevoegde ereloon- en kostenstaat ten belope van 12.891,05 EUR (21 % BTWi).

Bij tussenbeslissing gewezen op 20 april 2023 heeft de tuchtraad van beroep de ereloon- en kostenstaat van de advocaat-deskundige mr. W getaxeerd alsook de instaatstelling voorzien middels de erin vastgestelde proceskalender.

Op de zitting van de tuchtraad van beroep op 24 oktober 2023 werd klager de heer L, waarbij hem tevens akte werd verleend van zijn ter zitting neergelegd stuk waartegen niemand bezwaar heeft geuit, waarna de behandeling werd verder gezet met gesloten deuren.

Stafhouder O en verslaggever mr. B werden op de zitting in beroep van 24 oktober 2023 gehoord in het verslag, de middelen van beroep en conclusies.

Mr. X is verschenen op de tuchtzitting in beroep van 24 oktober 2023, bijgestaan door zijn advocaat mr. Y en werd gehoord in zijn middelen van beroep en conclusies.

Advocaat-generaal Pim Vanwalleghem heeft op de tuchtzitting in beroep van 24 oktober 2023 voor de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel advies uitgebracht, waarop de partijen hebben kunnen repliceren.

De tuchtraad van beroep heeft kennis genomen van het procedure- en stukkendossier van de tuchtraad, er gekend onder de nummers LEU/19-20/0154/TU, LEU/20-21/0041/TU, LEU/20-21/0042/TU, LEU/20-21/0102/TU en LEU/20-21/0165/TU alsmede van de beroepsakte, van het gerechtsdeskundig eindverslag van advocaat-deskundige mr. W neergelegd op 13 april 2023 en van de neergelegde conclusies en stavingstukken.

Verdere beoordeling:

4.

Uit het geheel van de voorliggende dossiergegevens en de bij de behandeling van de zaak op de tuchtzitting in beroep gedane uiteenzettingen alsook de er genomen conclusies, is voor de tuchtraad van beroep in de onderscheiden dossiers (1) LEU/19-20/0154/TU (G – H), (2) LEU/20-21/0042/TU (L – M), (3) LEU/20-21/0102/TU (P), (4) LEU/20-21/0041/TU (Q) en (5) LEU/20-21/0165/TU (U) afdoende gebleken dat er duidelijk sprake is van een door diverse rechtzoekenden aangeklaagd bepaald terugkerend patroon in hoofde van mr. X bij de behandeling van potentieel lucratieve dossiers, waarbij onvoldoende wordt gecommuniceerd over kosten- en ereloonstarieven enerzijds, maar ook over het aanwenden van geïnde derdengelden ter voldoening van eigen ereloonstaten anderzijds, wat resulteert in het afnemen van derdengelden naar de eigen ereloonrekening bij wijze van voldongen feit voor de betreffende cliënten en waarbij bovendien de ereloonstaten die ertegenover staan meermaals exorbitant hoog zijn en duidelijk afgestemd op de geïnde gelden.

De rode draad in het hoger omschreven ten laste gelegde deontologisch handelen in hoofde van mr. X betreft de schending van artikel 134 Codex Deontologie in verband met het beheer van derdengelden, artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek inzake de billijke gematigdheid van het ereloon, artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 inzake de informatieverplichting rond het ereloon en meer algemeen artikel 456 Gerechtelijk Wetboek en artikel 1 Codex Deontologie inzake de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep ten grondslag liggen.

De tuchtraad van beroep volgt het gerechtsdeskundig eindverslag van mr. W, neergelegd op 13 april 2023, waar wordt besloten dat in alle genoemde dossiers de door mr. X aangerekende uren manifest overdreven en onredelijk zijn.

De tuchtraad heeft bij omstandig gemotiveerde beslissing van 30 november 2021 betreffende de 18 lastens mr. X weerhouden omschreven tenlasteleggingen 3 vrijspraken verleend, meer bepaald in de zaak (1) LEU/19-20/0154/TU (Gent – H) vrijspraak voor de vermeende schending van artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 (informatieverplichting rond het ereloon), in de zaak (4) LEU/20-21/0041/TU (Q) vrijspraak voor de vermeende schending van artikel 134 Codex Deontologie (beheer van derdengelden) en in de zaak (5) LEU/20-21/0165/TU (U) vrijspraak voor de vermeende schending van artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek (billijke gematigdheid) en heeft alle overige tenlasteleggingen in de 5 zaken bewezen bevonden, waaronder derhalve 4 inbreuken van schending der billijke gematigdheid (artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek), 4 inbreuken op de informatieverplichting rond het ereloon (artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015) en 3 inbreuken van beheer van derdengelden (artikel 134 Codex Deontologie), dit naast enkele meer algemene inbreuken van onwaardigheid en onkiesheid (artikel 1 Codex Deontologie), die samenhangen met bovenstaande inbreuken.

De tegen de beroepen beslissing van 30 november 2021 geformuleerde grieven zoals in de hogere beroepen van de stafhouder en van mr. X uiteengezet en door de tuchtraad van beroep nuttig te onderscheiden in hun laatste beroepsconclusies, die luidens artikel 748bis Gerechtelijk Wetboek voor de toepassing van artikel 780, 1^e lid, 3° Gerechtelijk Wetboek alle vorige conclusies vervangen, zijn hierna als volgt naar recht te beoordelen.

5. dossier (1) LEU/19-20/0154/TU (Gent -H):

5.1.

De feitelijke gegevens kunnen aan de hand van de door de verslaggever gebrachte samenvatting als volgt nuttig worden vastgesteld:

Het onderzoek heeft uitgewezen dat mr. X in deze zaak de advocaat was van het gefortuneerd kinderloos bejaard echtpaar I en J, die een geldbedrag van meer dan 1.000.000,00 EUR terugeisten van hun neef D die deze gelden listig zou bekomen hebben.

Mevrouw J werd bij beschikking van 14 december 2018 van de vrederechter van het kanton ... onder bewindvoering over haar goederen gesteld door haar echtgenoot I en na diens overlijden bij beschikking van 17 juni 2019 door haar nicht K.

Door het kort na elkaar overlijden van het echtpaar (I is overleden op 19 mei 2019 en J op 26 juni 2019) is de betrokken neef D wettelijk erfgenaam geworden, samen met een aantal andere neven en nichten (8 in totaal).

Er was ondertussen een gunstig vonnis waarbij de betrokken neef D veroordeeld werd tot betaling van het grootste deel van de vordering van het echtpaar I en J, wat voor een beperkt deel via de gerechtsdeurwaarder is kunnen worden ingevorderd, doch voor het overige moeizaam is verlopen omdat de betrokken neef D zich onvermogen had gemaakt, althans op Belgisch grondgebied.

Mr. X is na het overlijden van het echtpaar I en J blijven verder optreden voor de voornoemde nicht K.

Een aantal erfgenamen, waaronder de genaamde D hebben er zich voornamelijk over beklagd dat het door mr. X aangerekende ereloon ruim overdreven was en dat er geen transparantie was over de ontvangen en doorgestorte derdengelden en de aangerekende erelonen.

5.2.

Waar de beroepen beslissing desbetreffende geen inbreuk weerhoudt op artikel 19 van het Reglement Orde van advocaten balie Leuven dient deze tenlastelegging bij ontstentenis van hoger beroep niet verder behandeld te worden.

5.3.

Met betrekking tot de inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie (beheer van derdengelden) is de volgende chronologie van belang wat betreft de ontvangst en doorstorting van de derdengelden ten titel van ereloon ten belope van 37.728,82 EUR inclusief BTW nadat reeds een tussentijdse ereloonstaat en voorschotten werd betaald voor een totaal bedrag van 123.985,46 EUR inclusief BTW:

- op 16 mei 2019 ontvangt mr. X een som van 95.190,00 EUR op zijn derdenrekening vanwege de gerechtsdeurwaarder;
- op 19 mei 2019 overlijdt I;
- op 26 juni 2019 overlijdt J;
- op 31 december 2019 schrijft mr. X een bedrag van 37.728,82 EUR over van zijn derdenrekening naar zijn ereloonrekening en het saldo van 57.461,18 EUR naar de derdenrekening van de notaris die was aangesteld door de erfgenamen in het kader van de vereffening van de nalatenschap.

Waar door de beide voornoemde beschikkingen bepaald wordt dat de beheerrekening waarmee de bewindvoerder moet werken slechts een beperkt bedrag mag vertonen, namelijk 6.000,00 EUR en alle gelden moeten worden geplaatst op een geblokkeerde spaarrekening waarvan de bewindvoerder slechts gelden mag vrijmaken mits (voorafgaande) bijzondere machtiging van de vrederechter (dossier/LEU/19-20/0154/TU, stukken 23/5-7), is de thans door mr. X voorgebrachte verklaring van 14 februari 2019 door wijlen I (dossier/X, farde I, stuk 2) dat hij in eigen naam en als bewindvoerder van zijn echtgenote J akkoord gaat dat alle toekomstige afrekeningen worden betaald met de gelden op de derdenrekening van mr. X ongeldig.

Deze gelden moesten immers hoe dan ook, minstens voor het onverdeeld deel van J zoals rechterlijk opgelegd, worden geplaatst op haar geblokkeerde spaarrekening en haar bewindvoerder en echtgenoot I kon daarover geenszins beschikken ten behoeve van mr. X voor

diens toekomstige afrekeningen zonder (voorafgaande) rechterlijke bijzondere machtiging, wat niet voorligt.

Mr. X mocht dus geenszins de betreffende derdengelden behouden op zijn derdenrekening, maar had de plicht die gelden conform artikel 134 Codex Deontologie zo spoedig mogelijk over te maken aan hun bestemming, zijnde de rechterlijk daartoe voorziene geblokkeerde spaarrekening van de bewindvoering.

Mr. X mocht bovendien evenmin het voormelde document gedateerd 14 februari 2019 laten ondertekenen door I als bewindvoerder, goed wetende dat deze daartoe een (voorafgaande) rechterlijke bijzondere machtiging behoefde, wat deze niet had.

Zelf beweerdelijk ervaren zijnde in familierecht, moest integendeel mr. X de betreffende bewindvoerder hierover inlichten, wat hij kennelijk niet heeft gedaan, te meer hij zelf actief is tussengekomen bij de procedures tot aanstelling van de beide bewindvoerders alsook in de machtigingprocedure van de bewindvoerder om de beschermde persoon in rechte te kunnen vertegenwoordigen (zie gerechtsdeskundig eindverslag/W: prestaties aangerekend voor procedures vredegerecht ...).

Al het voorgaande geldt ook ten volle wat betreft de navolgende bewindvoerder, de voornoemde nicht K en de thans door mr. X voorgebrachte niet-gedateerde verklaring houdende haar akkoord met de verrekening van diens kosten en erelonen via de kwestieuze derdengelden (dossier/X, farde I, stuk 3).

Naast het feit dat ook hier opnieuw onrechtmatig zonder voorafgaande rechterlijke machtiging (voor zelfs toekomstige staten van kosten en erelonen vanwege mr. X) werd beschikt over derdengelden die niet op een rechterlijk daartoe voorziene geblokkeerde spaarrekening van de bewindvoering werden gezet doch onterecht door mr. X op diens derdenrekening werden gehouden en waaraan hij kennelijk heeft meegewerkt in plaats van aan de betrokkenen de nodige en juiste inlichtingen te verschaffen desbetreffende alsook de kwestieuze gelden minstens op een rubriekrekening te plaatsen in de zin van artikel 134, 3^e lid Codex Deontologie, is bij ontstentenis van vaste datum zelfs niet geweten noch controleerbaar of de betreffende toestemming vanwege de voornoemde nicht K al dan niet werd gegeven na het overlijden op 26 juni 2019 van de beschermde persoon J, waardoor haar mandaat dus was beëindigd en zij zelfs de bedoelde toestemming niet kon/mocht geven.

Aan de voorgebrachte verklaringen van de voornoemde echtgenoot I d.d. 14 februari 2019 en van de voornoemde nicht K, niet gedateerd, kan dan ook geen enkele bewijswaarde worden gehecht noch ten dezen enig rechtsgevolg gegeven.

Deze stukken/verklaringen kunnen dan ook geenszins staven dat mr. X voldaan zou hebben aan de verplichtingen betreffende derdengelden in de zin van artikel 134 Codex Deontologie, meer bepaald (1) het zo spoedig mogelijk overmaken van de derdengelden aan hun bestemming, (2) het op zijn zichtrekening overschrijven van gelden bestemd voor zijn cliënten als voorschot, ereloon of kosten na hen daarvan schriftelijk op de hoogte te hebben gebracht en (3) het minstens overschrijven van die gelden op een rubriekrekening waarvan de netto-rente aan de bestemming toekomt.

Het voorgaande geldt evenzeer wat betreft het eigen onverdeeld aandeel van wijlen I in de betreffende derdengelden, waaraan evenzeer conform het voormelde artikel 134 Codex Deontologie spoedig en passend gevolg diende te worden gegeven, doch wat onterecht niet is gebeurd door mr. X en waaraan evenmin met een voorafgaande verklaring van de betreffende cliënt I op enige wijze afbreuk mag of kan worden gedaan. Het enkel aannemen van diens verklaring als het voorafgaand schriftelijk op de hoogte brengen van zijn cliënt zoals voorzien in het 2^e lid van het voormelde artikel 134 Codex Deontologie kan hier dan ook onmogelijk volstaan.

De voormelde verplichtingen betreffende derdengelden in de zin van artikel 134 Codex Deontologie in hoofde van mr. X gelden evenzeer en ten volle na het overlijden van het echtpaar I en J op 19 mei 2019 en 26 juni 2019 ten aanzien van hun erfgenamen.

Mr. X toont niet aan betreffende de kwestieuze derdengelden enig spoedig en passend gevolg te hebben gegeven conform het voormelde artikel 134 Codex Deontologie naar de erfgenamen toe, zijnde vanaf dan onmiskenbaar de bestemmingen daarvan.

De thans gedane bewering dat mr. X op 14 november 2019 ten aanzien van notaris A aanwezigheid van alle erfgenamen een en ander zou hebben toegelicht wordt op zich niet concreet bewezen en kan gelet op het tijdverloop geenszins worden aangenomen als spoedige en passende gevolggeving in de voormelde zin.

Hetzelfde geldt evenzeer wat betreft de thans aangevoerde e-mail van 31 december 2019 waarbij mr. X gewoon heeft laten weten aan de genoemde notaris dat hij nog over 57.461,18 EUR beschikt die hij zou overschrijven op diens derdenrekening (dossier/X, farde I, stuk 4) en wat evenmin kan volstaan in de zin van artikel 134 Codex Deontologie.

De inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie is ook in hoger beroep aldus bewezen gebleven.

5.4.

Met betrekking tot de inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek worden de overwegingen en bevindingen vanwege de tuchtraad dat mr. X in het bijzonder met de eindafrekening van 26 juni 2019 ten belope van 37.728,82 EUR incl. BTW betrekking hebbende op diens prestaties in de periode van 9 februari 2019 tot en met 20 juni 2019 de principes van de billijke gematigdheid niet heeft nageleefd, nu de prestaties in deze periode (in het bijzonder zijnde 1 pleitzitting hof van beroep Brussel op 26 februari 2019 en 1 vervanging bewindvoerder vredegericht ... op 13 juni 2019) onmogelijk een tijdsbesteding van 131 uren en 20 minuten kunnen verantwoorden, volkomen bevestigd in het gerechtsdeskundig eindverslag/W als volgt:

“In dit dossier worden meerdere prestaties manifest opgeblazen en aangedikt. Op basis van een marginale toetsing moet vastgesteld worden dat het ereloon niet met billijke gematigdheid is opgesteld en op veel punten kennelijk onredelijk is. Zelfs in acht genomen de belangrijkheid van het dossier (het dossier is belangrijk), het behaalde resultaat (er werd een goed resultaat bekomen), de complexiteit van het dossier (het dossier is inderdaad complex) en de veeleisendheid van de cliënten naar beschikbaarheid toe van de advocaat (die hij ook heeft verleend) is het niet verantwoord dat prestaties in tijdsduur ‘aangedikt’ worden om op die manier een onredelijk aantal uren te bekomen waarop ereloon aangerekend wordt.”

De door mr. X in beroepsconclusie geuite kritiek op het gerechtsdeskundig eindverslag/W, in het bijzonder dat slechts over een onvolledig fysiek dossier werd beschikt, is volkomen onterecht.

De gerechtsdeskundige stafhouder mr. W heeft na analytisch onderzoek van al de aan haar voorgebrachte stukken de thans door mr. X herhaalde kritiek en bemerkingen ter afdoende voldoening van haar gerechtsdeskundige opdracht omstandig ontmoet en weerlegd, wat hier is te bevestigen.

Niets heeft aan mr. X belet om desgewenst zelf andere of meerdere stukken aan te brengen, wat hij niet heeft gedaan. Hij kan dit thans dan ook niet meer ernstig opwerpen.

Met haar als advocaat en stafhouder onmiskenbare ervaring en kennis over staten van kosten en erelonen heeft deze gerechtsdeskundige onmiskenbaar de competentie om op basis van de voorliggende stukken te onderzoeken en te adviseren of de voor de geleverde prestaties aangerekende uren al dan niet manifest overdreven zijn, daarbij terdege rekening gehouden met de desbetreffend in aanmerking te nemen criteria, zijnde *de belangrijkheid van de betreffende zaken, de aard van het werk van de advocaat, maar ook met zijn persoonlijke autoriteit, de financiële draagkracht van de cliënt en de uitslag.*

Dat het gerechtsdeskundig verslag niet correct en/of onbetrouwbaar zou zijn wordt door niets aangetoond of aannemelijk gemaakt.

De gerechtsdeskundige heeft de tegensprekelijke gerechtsdeskundige opdracht in alle objectiviteit grondig, deskundig en exhaustief uitgevoerd en vervuld. Er is geen enkele reden om te twijfelen aan de juistheid van haar bevindingen en conclusies.

In het bijzonder weze dienaangaande opgemerkt dat de beweerde prestaties ook zonder gebeurlijk (volledig) fysiek dossier gerechtsdeskundig kunnen worden getoetst en beoordeeld naar het al dan niet algemeen objectief overdreven zijn *(zoals de aangehaalde telefoongesprekken die niet gecombineerd met andere prestaties op de ereloonstaten worden vermeld, het zich speciaal verplaatsen naar de rechtbank om conclusies of stukken op de griffie neer te leggen, buitenproportionele aangerekende tijdsduur voor de voorbereiding van zittingen terwijl men het dossier zelf behandelt, aanrekening van 11 prestatie-uren op een werkdag).*

Daarbij heeft de gerechtsdeskundige bovendien een en ander waar nodig genuanceerd.

Zo worden wat de procedurestukken betreft enkel deze stukken besproken die in het fysiek dossier aanwezig zijn.

Deze nuancering komt in de gegeven omstandigheden passend en evenwichtig voor en doet geenszins afbreuk aan de gerechtsdeskundige besluitvorming op zich, zoals door mr. X tevergeefs wordt beweerd.

Tevergeefs meent mr. X hier te kunnen inroepen dat er een ereloonovereenkomst met I en J aanwezig was (dossier/X, farde I, stuk 1) en dat de tussentijdse staat van 12 februari 2019 werd goedgekeurd door wijlen i met diens voormelde thans voorgebrachte verklaring van 14 februari 2019 in eigen naam en als bewindvoerder over de goederen van zijn echtgenote j (dossier/X, farde I, stuk 2) alsook dat de navolgende bewindvoerder, de voornoemde nicht k met de

voormelde niet-gedateerde verklaring haar akkoord heeft gegeven met de eindafrekening van diens kosten en erelonen van 26 juni 2016 (dossier/X, farde I, stuk 3).

Immers, hoger werd reeds gewezen op het bijzonder twijfelachtig karakter van deze beide door mr. X bekomen verklaringen, rekening gehouden met het feit dat J onder bewind stond en waarbij mr. X evenzeer betrokken is geweest.

Bovendien kan noch het gebeurlijk bestaan van een ereloonovereenkomst – die meestal uiteraard geen gegevens zal bevatten over de kwantiteit van het te leveren werk en wat hier evenmin het geval is – noch de gebeurlijke goedkeuring van de betreffende ereloonstaten op enige wijze afbreuk doen aan een toetsing daarvan aan de billijke gematigdheid conform artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek.

Immers, de onderhavige toetsingbevoegdheid ter zake van de tuchtraad van beroep, die zich daarbij kan steunen op de middels het gelaste gerechtsdeskundig onderzoek en advies geobjectiveerde gegevens, is nergens beperkt tot het geval waarbij het ereloon bij partijbeslissing wordt vastgesteld, maar geldt ook als de advocaat en de cliënt een overeenkomst hebben gesloten (zie: *Advocatenerelonen, E. Boydens – I. Vandeveldde, Brugge 2023, p. 105 e.v.*).

De inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek is ook in hoger beroep aldus bewezen gebleven.

5.5.

Gelet op al het voorgaande is ook het oordeel van de tuchtraad te bevestigen dat er sprake is in hoofde van mr. X van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat meer bepaald wegens inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1 Codex Deontologie).

6.

dossier (2) LEU/20-21/0042/TU (L -M):

6.1.

De feitelijke gegevens kunnen aan de hand van de door de verslaggever gebrachte samenvatting als volgt nuttig worden vastgesteld:

Het onderzoek heeft uitgewezen dat de prestaties van mr. X in deze zaak betrekking hebben op een verkeersongeval uit 2014 waarbij de klagers het echtpaar L en M op een zebrapad werden aangereden.

Bij toepassing van artikel 29bis WAM (zwakke weggebruikers) diende geen procedure gevoerd te worden. Mr. X werd door de klagers in januari 2016 enkel aangezocht om het dossier over te nemen van een voorganger die reeds in contact stond met de verzekeraar van het betrokken voertuig. Op dat ogenblik was er van de verzekeraar al een voorstel van consolidatiebesluiten opgesteld en werd op basis daarvan de schade-eis verwacht. De klagers konden niet instemmen met de consolidatiebesluiten en hebben begin 2016 mr. X aangesproken.

Mr. X heeft voorgesteld om een eigen medische expert in te schakelen, in de persoon van dokter ... om tegengewicht te geven aan de bevindingen van de raadsdokter van de verzekeraar. Voor het bijwonen van 4 minnelijke medische expertises in ..., de opmaak van evaluaties en de verslaggeving aan mr. X, zullen de klagers uiteindelijk 3.580,00 EUR verschuldigd zijn aan dokter

....

Te vermelden valt nog dat de klagers zelf weinig middelen van bestaan hadden (werkloos, geen onroerend goed) en niet genoten van enige rechtsbijstand, terwijl zij daar mogelijkerwijze recht op hadden.

Het uiteindelijk door DVV betaalde bedrag aan schadevergoeding, bedraagt 38.250,00 EUR waarvan de klagers respectievelijk 3.491,69 EUR en 220,00 EUR hebben mogen ontvangen.

De voorschotten en de uiteindelijke saldi zijn allen binnengekomen op de derdenrekening van mr. X die daarmee zichzelf en dokter ... heeft betaald.

6.2.

De tuchtraad heeft de ten laste gelegde inbreuk op artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 bewezen verklaard, vaststellende dat mr. X niet transparant is geweest omtrent de afrekening, meer bepaald over het ereloon/uurloon:

- waar door de klagers wordt gemeld dat zij nooit op de hoogte zijn gesteld van het uurloon en er geen bewijs voorligt dat het tarief aan hen zou meegedeeld zijn;
- waar door mr. X in de loop van het dossier nooit tussentijdse ereloonstaten werden overgemaakt, dit terwijl hij zich wel provisies van de derdengelden heeft toegekend en terwijl er van een dossier dat 4,5 jaar aansleept verwacht mag worden dat er op regelmatige tijdstippen een overzicht wordt gegeven van de prestaties die werden geleverd en de kosten die werden blootgesteld;
- waar blijkbaar enkel op de laatste consultatie van 3 maart 2020 naar aanleiding van de beëindiging van het dossier de klagers werden ingelicht over de afrekening en zij dit nooit schriftelijk mochten ontvangen, niettegenstaande hun verzoek daarom met e-mail van 16 maart 2020 doch waarop zij geen enkel antwoord mochten ontvangen.

Mr. X kan niet worden gevolgd in de door hem voorgestane nietigverklaring van artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 wegens beweerde schending van artikel 500 Gerechtelijk Wetboek, meer bepaald zijnde volgens hem een strenger reglement dan de deontologische reglementering door de Orde van Vlaamse Balies (OVb), minstens het ontoepasbaar verklaren omdat het een disproportioneel mededingingsbeperkende bepaling zou uitmaken in de zin van artikel IV.1 Wetboek Economisch Recht.

Artikel 19 van het Reglement Orde van advocaten balie Leuven bepaalt het volgende:

De advocaat deelt bij de aanvang van het mandaat aan zijn cliënt mee op welke wijze hij zijn kosten en ereloon berekent, tenzij wanneer de cliënt kan geacht worden de berekeningswijze reeds te kennen.

In voorkomend geval wijst hij de cliënt op het feit dat hij in aanmerking kan komen voor juridische tweedelijnsbijstand.

Hij vraagt de cliënt of hij kan genieten van de tussenkomst van een rechtsbijstandsverzekeraar.

Hij informeert de cliënte over de te verwachten gerechtskosten.

In tegenstelling tot wat door mr. X thans in beroepsconclusies wordt beweerd, voorziet deze reglements bepaling nergens dat een geschreven ereloonovereenkomst zou moeten voorliggen,

doch enkel wat de berekening van de kosten en erelonen betreft dat de advocaat *bij de aanvang van het mandaat aan zijn cliënt meedeelt op welke wijze hij zijn kosten en ereloon berekent*.

Daarmee verwoordt het kwestieuze reglement enkel de voorafgaande informatieverplichting die rust op alle ondernemers - dus ook op advocaten - zoals voorgeschreven in artikel III.74-78 en VI.2 Wetboek Economisch Recht en waardoor de advocaat als ondernemer de wettelijke verplichting heeft om, vooraleer de consument gebonden is, duidelijke en begrijpelijke informatie te verstrekken over het ereloon en de kosten die hij in rekening brengt en wat dus geenszins een strengere deontologische reglementering betreft noch een disproportioneel mededingingsbeperkende bepaling (*zie: Advocatenerelonen, E. Boydens – I. Vandevelde, Brugge 2023, p. 90-92*).

Samen met de tuchtraad moet uit het geheel van de desbetreffend voorliggende stukken en gegevens worden vastgesteld dat ter zake iedere vorm van transparantie ontbreekt, meer bepaald elke vorm van voorafgaande mededeling van het gehanteerde uurtarief, of van tussentijdse betalingen door de verzekeraar en/of welke bedragen werden ingehouden. Door mr. X wordt trouwens bij het onderhoud met de onderzoeker beaamd dat hij noch omtrent de tussentijdse facturen, noch omtrent zijn eindfactuur, noch omtrent de concrete aanwending van de ontvangen derdengelden ter aanzuivering van zijn erelonen, enige schriftelijke communicatie heeft gevoerd.

De bewering van mr. X dat de communicatie desbetreffende mondeling zou zijn gebeurd wordt door niets aannemelijk gemaakt.

De door mr. X voorgebrachte verklaring van de klagers (niet gedateerd) dat zij akkoord gaan met diens afrekening van 3 maart 2020 kan geenszins enige verantwoording geven, nu die kennelijk werd opgesteld meer dan 4 jaar na de eerste contacten (januari 2016) en bovendien geen enkel bedrag vermeldt noch de genoemde afrekening (gedateerd en ondertekend door de cliënten) eraan wordt toegevoegd.

De voormelde informatieverplichting volgens het Wetboek Economisch Recht aan consumenten voor iedere vrije beroepsuitoefenaar – dus ook voor advocaten – vereist dat voorafgaand de nodige en doorzichtige informatie wordt gegeven omtrent de manier waarop de kosten en erelonen zullen worden berekend.

Gebeurt dit schriftelijk dan is de consument pas gebonden nadat de advocaat op een duidelijke en begrijpelijke wijze hetzij de totale prijs van de kosten en erelonen, hetzij de manier waarop deze worden berekend, heeft medegedeeld.

Indien er geen schriftelijke overeenkomst wordt opgesteld, dan moet de informatie worden gegeven voor de aanvang van elke prestatie.

Waar deze actieve informatieplicht bedoeld is om de informatieasymmetrie tussen vrije beroepsuitoefenaar en consument te remediëren, voldoet het *a posteriori* laten ondertekenen van een zeer algemene verklaring dat men zich akkoord verklaart met een afrekening, zonder dat die afrekening is gevoegd en waarbij verder uit niets blijkt dat de cliënten daarover degelijk werden geïnformeerd, daaraan niet.

De klagers beweren immers dat zij op het kantoor van mr. X verschillende documenten zouden hebben moeten ondertekenen, zonder dat vooraf het bedrag van het ereloon ter sprake kwam.

Waar in dit dossier er gewag wordt gemaakt van blijkbaar opgestelde tussentijdse facturen/provisies, werden deze blijkbaar niet gecommuniceerd aan de cliënten en faalt mr. X in de op hem rustende bewijsplicht dat hij als advocaat adequaat, tijdig en spontaan aan deze informatieassymetrie zou hebben verholpen.

Dit alles klemt des te meer wanneer in de hier door mr. X gehanteerde werkwijze waarbij niet de nodige provisie worden gevraagd, de cliënten ook niet reeds een eerste controle desbetreffende hebben kunnen uitvoeren en aldus met een posterieure akkoordverklaring van ereloonstaten worden geconfronteerd op een moment dat zij al in feite gebonden zijn en zich dus in een inferieure positie bevinden.

Waar in het voorliggende dossier van een en ander niets is terug te vinden, blijft ook in hoger beroep de inbreuk op artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 aldus bewezen.

6.3.

De tuchtraad heeft de ten laste gelegde inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie (beheer van derdengelden) bewezen verklaard, vaststellende dat:

- behoudens de door klagers L - M op 19 december 2019 ondertekende verklaring waarbij zij zich akkoord hebben verklaard met de inhouding van de kosten en erelonen van mr. X op de bedragen die zouden uitbetaald worden door de verzekeraar op diens derdenrekening, er in het dossier geen enkel stuk of document is te vinden waaruit blijkt dat er een (tussentijdse) afrekening werd opgemaakt en doorgezonden aan hen, of dat zij in kennis werden gesteld wanneer er gelden op de derdenrekening werden gestort of omtrent de samenstelling van de ontvangen bedragen, noch dat aan hen een provisiefactuur voor dit bedrag werd gericht, noch een tussentijdse afrekening aan hen werd bezorgd, noch hierover ooit schriftelijk werden ingelicht, zodat elke vorm van transparantie ontbreekt in dit dossier;
- mr. X op 7 november 2018 een provisionele schadevergoeding op zijn derdenrekening heeft ontvangen ten belope van 4.500,00 EUR, bedrag waarvoor hij op 30 december 2018 een factuur heeft uitgeschreven aan de klagers L - M met vermelding "*Afrekening d.d. 30.12.2018*" terwijl uit het dossier nergens blijkt dat deze factuur en de desbetreffende afrekening aan hen ook werd overgemaakt;
- uit de door mr. X opgestelde eindafrekening van 3 maart 2020 blijkt dat er op diens derdenrekening op 17 oktober 2017 een bedrag van 1.500,00 EUR en op 30 augustus 2019 een bedrag van 2.500,00 EUR als provisionele schadevergoeding werd gestort, bedragen die door hem werden ingehouden als provisie, doch waarvan de desbetreffende facturen niet worden bijgebracht noch het bewijs dat deze facturen werden overgemaakt aan de klagers L - M, laat staan enig bewijs dat hij hen hierover (noch voorafgaand noch naderhand) zou hebben geïnformeerd.

Ook hier wordt de bewering van mr. X dat de communicatie desbetreffende mondeling (telefonisch of tijdens een consultatie) zou zijn gebeurd door niets aannemelijk gemaakt. In de zeer uitgebreide ereloonstaat van 3 maart 2020 zijn er integendeel geen consultaties of telefonische besprekingen met de klagers L – M te vinden op de data waarop hij de beweerde provisiefacturen zou hebben uitgeschreven en uitbetaald van zijn derdenrekening (meer bepaald zijnde op 17 oktober 2017, 7 november 2018 en 30 augustus 2019).

Ook hier wordt tevergeefs door mr. X verwezen naar verklaringen die door de klagers werden ondertekend.

Immers, de voorgebrachte verklaring van de klagers (niet gedateerd) dat zij akkoord gaan met diens afrekening van 3 maart 2020 kan, zoals hoger al overwogen, geenszins enige verantwoording geven, nu die verklaring kennelijk werd opgesteld meer dan 4 jaar na de eerste contacten (januari 2016) en bovendien geen enkel bedrag vermeldt noch de genoemde afrekening (gedateerd en ondertekend door de cliënten) eraan wordt toegevoegd, zodat het zelfs niet duidelijk of controleerbaar is over wat de klagers hun goedkeuring zouden hebben gegeven waar de verklaring enkel verwijst naar *“een afrekening van 03.03.2020”* zonder bijgevoegde afrekening. Dit klemt des te meer waar de klagers reeds enkele dagen later (op 16 maart 2020) hun beklag hebben gedaan, doch waarop zij geen enkele reactie hebben mogen ontvangen vanwege mr. X.

Ook wat betreft de door klagers L -M op 19 december 2019 ondertekende verklaring waarbij zij zich akkoord hebben verklaard met de inhouding van de kosten en erelonen van mr. X op de bedragen die zouden uitbetaald worden door de verzekeraar op diens derdenrekening, dient te worden vastgesteld dat deze verklaring in zeer ruime bewoordingen is opgesteld en als het ware een blanco cheque inhoudt voor mr. X, terwijl dit hem uiteraard geenszins ontslaat van de verplichting om telkenmale wanneer hij derdengelden ontvangt hiervan zijn cliënten in kennis te stellen alsook de facturen over te maken die hij hiermee wenst te verrekenen, doch waarvan in het dossier geen enkel spoor is te vinden

Ook in hoger beroep is aldus de inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie afdoende bewezen gebleven.

6.4.

Met betrekking tot de inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek wordt door de tuchtraad vastgesteld en overwogen dat mr. X in het bijzonder met de eindafrekening van 3 maart 2020 ten belope van 31.458,30 EUR incl. BTW, daar waar de uitgekeerde schadevergoeding 38.750,00 EUR bedraagt, de principes van de billijke gematigdheid niet heeft nageleefd,

- *nu het dossier enkel tussenkomsten betreft naar aanleiding van een minnelijke expertise zonder dat er sprake is van enige gerechtelijke procedure, mr. X in dit dossier geen enkele verplaatsing heeft dienen te maken, de zaak beperkt was tot het afhandelen van de e-mails en onderhandelingen en de eigenlijke expertises werden bijgewoond door de genoemde dokter ... die een afrekening van 3.580,00 EUR heeft overgemaakt op 10 maart 2020 en mr. X na aftrek van deze afrekening slechts een bedrag van 3.491,69 EUR en 220,00 EUR aan de klagers L - M heeft overgemaakt,*
- *dit terwijl er een duidelijke discrepantie is tussen enerzijds de bekomen schadevergoeding van 38.750,00 EUR en anderzijds de kosten en ereloonstaat ten bedrage van 31.458,30 EUR en uit de afrekening van 3 maart 2020 er 2.466,60 EUR aan kosten en een tijdsbesteding van 134 uren 35 minuten blijken,*
- *zodat de prestaties onmogelijk dergelijke tijdsbesteding kunnen verantwoorden.*

Dit wordt volkomen en niet mis te begrijpen bevestigd in het gerechtsdeskundig eindverslag/W als volgt:

“In dit dossier worden de prestaties manifest opgeblazen en aangedikt en er worden prestaties dubbel gerekend.

Op basis van een marginale toetsing staat vast dat het ereloon niet met billijke gematigdheid is opgesteld en kennelijk onredelijk is.

De aangerekende brieven worden niet verantwoord aan de hand van brieven aangetroffen in de dossiers.

De aangerekende uren zijn schromelijk overdreven, buiten elke proportie met hetgeen aanwezig is in het dossier en derhalve kennelijk onredelijk.

De opgemaakte staat is beschamend.”

De door mr. X in beroepsconclusie geuite kritiek op het gerechtsdeskundig eindverslag/W is volkomen onterecht, om de redenen zoals hoger al sub 5.4 overwogen en hier te herhalen.

Ook hier dient te worden vastgesteld dat de gerechtsdeskundige stafhouder mr. W na analytisch onderzoek van al de aan haar voorgebrachte stukken de thans door mr. X herhaalde kritiek en bemerkingen ter afdoende voldoening van haar gerechtsdeskundige opdracht omstandig heeft ontmoet en weerlegd, wat hier is te bevestigen.

Mr. X blijft ook in hoger beroep tevergeefs volhouden dat een staat van deze omvang de toets van de billijke gematigdheid wel zou weerstaan, wat rekening gehouden met alle toetsingscriteria, zoals hoger sub 5.4 overwogen en zoals door de gerechtsdeskundige duidelijk aangegeven, in de gegeven omstandigheden geenszins ernstig voorkomt. *(Zie ook: Advocatenerelonen, J. Stevens, E. Boydens e.a., Brugge 2006, p. 39-40, p. 149; Advocatenerelonen, E. Boydens – I. Vandeveld, Brugge 2023, p. 12 e.v., p. 72 e.v.)*

Tevergeefs wordt desbetreffende door mr. X aangevoerd dat dokter ..., zijnde de raadgevend geneesheer van de klagers L en M het arbeidsintensief karakter van het dossier zou hebben erkend alsook het revindicatief en vrij agressief gedrag van L en dat 5 gespecialiseerde artsen zouden zijn aangesteld om de klagers te onderzoeken waarbij allen tot hetzelfde besluit zijn gekomen, met name dat er sprake was van een heel uitgesproken aggraviatie van klachten die niet in oorzakelijk verband stonden met het ongeval.

Immers, een en ander betreft kennelijk prestaties door derden, ook afzonderlijk verrekend/vergoed en toont nog niet aan dat dit eveneens aanleiding zou hebben gegeven tot de door mr. X beweerde buitensporige prestaties.

Er is geen redelijke verantwoording mogelijk dat in dergelijk dossier zonder gerechtelijke procedure en met in hoofde van mr. X enkel schriftelijke tussenkomsten in het kader van een minnelijke expertise zonder deze zelf bij te wonen, een efficiënt werkende advocaat hiervoor 134 uren en 35 minuten zou moeten presteren en deze aanrekenen aan een gespecialiseerd uurtarief van 175,00 EUR/uur, exclusief BTW, met als eindresultaat dat zijn cliënten uiteindelijk nog minder dan 10 % van de uitbetaalde schadevergoeding – waarop zij zonder enige discussie recht hadden – behouden, terwijl de advocaat zichzelf circa 90 % van die vergoeding weet toe te eigenen.

De inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek is ook in hoger beroep aldus bewezen gebleven.

6.5.

Gelet op al het voorgaande is ook het oordeel van de tuchtraad te bevestigen dat er sprake is in hoofde van mr. X van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat meer bepaald wegens inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1 Codex Deontologie).

7.

dossier (3) LEU/20-21/0102/TU (P):

7.1.

De feitelijke gegevens kunnen aan de hand van de door de verslaggever gebrachte samenvatting als volgt nuttig worden vastgesteld:

Het onderzoek heeft uitgewezen dat de prestaties van mr. X betrekking hebben op een strafrechtelijke procedure waarin hij is opgetreden voor zijn cliënt P, die als verdachte werd verontrust in een onderzoek rond feiten van grooming, valsheid in informaticasystemen, bezit kinderporno en voyeurisme. Hierover werd een gerechtelijk onderzoek gevoerd, de cliënt verscheen voor de raadkamer en later voor de correctionele rechtbank te Leuven.

De inzage en analyse door de stafhouder van het strafdossier, waarvan hem kopie werd bezorgd door mr. X heeft uitgewezen dat de eerste prestaties van mr. X dateren van kort na het aan het licht komen van de feiten waarover hij door zijn cliënt wordt geraadpleegd (27 november 2017) en mr. X zijn cliënt in dat eerste verhoor bijstaat (duurt tweetal uur).

Waar zijn cliënt P toen niet werd voorgeleid of aangehouden is dit wel gebeurd een klein jaar later op 6 september 2018, nadat heel wat in beslag genomen gegevensdragers inmiddels geëxploreerd waren.

Een verhoor van zijn cliënt voorafgaand aan de voorleiding werd niet bijgewoond, de voorleiding zelf wel, maar daar is toen een vrijlating onder voorwaarden gevolgd.

Er volgt een afsluitende zitting van de raadkamer op 14 december 2018, waar mr. X voor ongeveer de helft van de tenlasteleggingen een buitenvervolginstelling kon bekomen en zijn cliënt voor de rest werd doorverwezen. Er werden conclusies neergelegd van 9 pagina's, met een eigenlijk corpus van 2,5 pagina.

De zaak werd zonder burgerlijke partij op zitting van 7 mei 2019 vastgesteld, waar zij wegens overbelasting van de rol werd verdaagd naar de zitting van 7 januari 2020.

Het dossier is geëindigd in een correctioneel vonnis op 3 maart 2020, dat bij ontstentenis van hoger beroep in april 2020 definitief is geworden.

7.2.

De tuchtraad heeft de ten laste gelegde inbreuk op artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 bewezen verklaard, vaststellende dat mr. X in de er omschreven en te hernemen en te bevestigen omstandigheden heeft nagelaten om helder toe te lichten aan P dat hij zijn prestaties louter op basis van een uurtarief van 150,00 EUR excl. BTW zou berekenen, maar integendeel door verscheidene mededelingen aan P minstens de gewettigde indruk heeft gewekt dat het bedrag van zijn erelonen (veel) minder zou zijn dan wat hij uiteindelijk heeft aangerekend, zijnde aldus de zeer grote discrepantie tussen het totaal bedrag van de aangerekende erelonen, dat 14.000,00 EUR overschrijdt en de initieel door mr. X

gewekte indruk aan P dat hij slechts 2.000,00 EUR excl. BTW verschuldigd zou zijn en de latere aankondiging dat er in geval van een definitieve uitspraak in januari 2020 er geen verdere erelonen zouden verschuldigd zijn.

Zoals hoger al sub 6.2 overwogen kan mr. X niet worden gevolgd in de door hem voorgestane nietigverklaring van artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 wegens beweerde schending van artikel 500 Gerechtelijk Wetboek en artikel IV.1 Wetboek Economisch Recht, wat hier wordt hernomen en bevestigd.

Samen met de tuchtraad moet uit het geheel van de desbetreffend voorliggende stukken en gegevens worden vastgesteld dat ter zake mr. X schromelijk tekort is gekomen aan zijn voorafgaande adequate informatieplicht die de consument P weloverwogen had kunnen doen beslissen of hij al dan niet zou contracteren met mr. X en wat in hoger beroep door niets wordt ontkracht en aldus is te bevestigen.

Zo wordt ook hier de bewering van mr. X dat er tijdens de eerste consultatie op 27 november 2017 een document zou zijn overlopen met een overzicht van zijn kosten en erelonen, niet afdoende aangetoond en blijft ook in hoger beroep de vraag onbeantwoord waarom hij dan dit document niet heeft laten ondertekenen.

Ook de door mr. X herhaalde verwijzing naar de verklaring van de ouders van P waarin de voormelde werkwijze werd bevestigd alsook een bevestigende e-mail van deze laatsten (dossier/X, farde III, stukken 8-9) faalt, nu in tegenstelling tot wat door mr. X bij herhaling wordt beweerd, er wel degelijk ernstige redenen bestaan om te twijfelen aan de geloofwaardigheid van deze verklaring.

Immers, uit de eigen verklaring van mr. X zelf, zoals aan de onderzoeker gedaan bij zijn verhoor op 3 maart 2021, blijkt dat hijzelf deze verklaring heeft opgesteld en door de ouders heeft laten ondertekenen, wel wetende dat zij in onmin leefden met hun zoon, met wie zij een moeilijke band hadden en discussies over de uitspraak, waarvan hun zoon niet wenste dat zijn ouders op de hoogte werden gesteld. De ouders kunnen dus geenszins als 'onafhankelijke en onpartijdige getuigen' worden aangezien.

Klager P zelf stelt integendeel en uitdrukkelijk in zijn verhoor op 23 februari 2021 dat hij zich niet herinnert dergelijk document ooit eerder te hebben gezien doch dat mr. X daarentegen gezegd had dat hij 2.000,00 EUR vroeg, exclusief BTW en dacht de procedure voor dit bedrag te kunnen doen. Over enig uurtarief of kosten werd niet werd gesproken.

Enig afdoend bewijs dat mr. X op de eerste vergadering zich zou hebben gekweten van zijn voorafgaande informatieplicht – bewijs dat dient te worden geleverd door mr. X, zie hogere motieven sub 6.2 – ligt dus niet voor.

Ook uit de eerste provisiestaat van 28 november 2017 die daags na de eerste consultatie werd verzonden voor een bedrag van 2.000,00 EUR – zijnde het bedrag waarvan door de klager wordt beweerd dat dit de door mr. X beloofde globale kostprijs zou zijn – blijkt geen enkele aanduiding van enig uurtarief.

Alleen reeds om deze redenen staat een schending van de informatieplicht vast.

De tuchtraad heeft bovendien deze schending terecht vastgeknoopt aan de discrepantie tussen het rechtmatig vertrouwen dat P mocht hebben dat de behandeling van zijn zaak inderdaad globaal 2.000,00 EUR, exclusief BTW, zou kosten, waaraan hij trouwens mr. X al bij e-mail van 15 juli 2018 had herinnerd na ontvangst van een tweede factuur voor een 'algemene provisie'.

Uit de gehele correspondentie blijkt trouwens dat P op continue wijze zijn zorg heeft geuit over de oplopende kosten. Dat hij toch de gevraagde facturen is blijven betalen doet hieraan geen afbreuk, gelet op de onmiskenbaar zwakkere positie waarin hij als cliënt ten aanzien van zijn advocaat staat, zie zijn duidelijke en niet mis te begrijpen verklaring in die zin op 23 februari 2021 aan de onderzoeker.

Ook hier is de inbreuk op artikel 19 Reglement Balie Leuven - en de artikelen III en 74-78 en VI.2 van het Wetboek Economisch Recht – in hoger beroep aldus bewezen gebleven.

7.3.

Met betrekking tot de inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek wordt door de tuchtraad overwogen dat gelet op de bestaande afspraken die mr. X heeft gemaakt met zijn cliënt, zoals hoger al overwogen, de billijke gematigdheid vergt dat hij niet onverkort het totaal bedrag van zijn erelonen aan 150,00 EUR excl. BTW voor al deze prestaties kan aanrekenen.

Daarvan afgezien wordt ook in het gerechtsdeskundig eindverslag/W vastgesteld dat het aantal aangerekende uren kennelijk onredelijk is.

De door mr. X in beroepsconclusie geuite kritiek op het gerechtsdeskundig eindverslag/W is volkomen onterecht, om de redenen zoals hoger al sub 5.4 overwogen en hier te herhalen.

Ook hier dient te worden vastgesteld dat de gerechtsdeskundige stafhouder mr. W na analytisch onderzoek van al de aan haar voorgebrachte stukken de thans door mr. X herhaalde kritiek en bemerkingen ter afdoende voldoening van haar gerechtsdeskundige opdracht omstandig heeft ontmoet en weerlegd, wat hier is te bevestigen.

De door mr. X in hoger beroep hier herhaalde verwijzingen naar andermaal de gedane betalingen door P van tussentijdse afrekeningen alsook het belang van de zaak voor P en zijn familie en het vele en grondige werk dat hij heeft gepresteerd, falen volkomen zoals hoger al omstandig overwogen.

De inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek is ook in hoger beroep aldus bewezen gebleven.

7.4.

Deze onduidelijke communicatie naar P, waar mr. X zich bewust van was aangezien P hem zijn eigen begrip van de ereloonafspraken herhaald schriftelijk had medegedeeld, tast onmiskenbaar de behoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat (artikel 1, Codex Deontologie) aan en strookt niet met de eer, waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid van het beroep (artikel 1, Codex Deontologie).

8.

dossier (4) LEU/20-21/0041/TU (Q) :

8.1.

De feitelijke gegevens kunnen aan de hand van de door de verslaggever gebrachte samenvatting als volgt nuttig worden vastgesteld:

Het onderzoek heeft uitgewezen dat de prestaties van mr. X betrekking hebben op een procedure vereffening-verdeling na echtscheiding, waarin mr. X op het einde als opvolgend advocaat is opgetreden voor Q.

De inzage en analyse door de stafhouder van het zittingdossier, waarvan hem de diverse stukken werden aangeleverd door zowel mr. X als door Q, heeft uitgewezen:

- dat het beginmoment van de eerste prestaties van mr. X (9 augustus 2016) een belangrijk gegeven vormt, nu hij pas vrij laat als opvolgend advocaat in de procedure is tussengekomen, op het moment dat de procedure vereffening en verdeling bij de notaris reeds grotendeels was doorlopen en de woning van partijen reeds verkocht was;
- dat er door de advocaat-voorganger al nota's met vorderingen werden gewisseld;
- dat de aangestelde notaris T al een staat van vereffening en verdeling had opgesteld;
- dat behoudens wat kleinere afrekeningen tussen partijen er voornamelijk betwisting bestond over de terugbetaling van een schuld van circa 38.000,00 EUR aan de vader van Q;
- dat de notaris deze vordering had toegekend;
- dat daarop de partijen via hun advocaten zwarigheden hadden geformuleerd, waarna de zaak naar de rechtbank werd verwezen;
- dat het op dit moment is dat mr. X is tussengekomen;
- dat de familierechtbank te Leuven bij vonnis van 12 juli 2017 vervolgens de zaak opnieuw naar de notaris heeft verzonden met een aantal aanpassingen, waaronder de afwijzing van de vordering van de vader van Q;
- dat op 13 maart 2018 de genoemde notaris T de definitieve staat heeft opgesteld, waarbij aan Q volgens deze staat een bedrag zou toekomen van 58.101,11 EUR en aan zijn ex-echtgenote 57.702,57 EUR;
- dat Q zich akkoord heeft verklaard met de staat van de notaris, doch ondanks dat het in principe een definitieve staat betrof, de ex-echtgenote deze staat heeft geweigerd en waardoor door de notaris op 18 april 2018 opnieuw een proces-verbaal van niet-akkoord met de definitieve staat van vereffening-verdeling werd opgesteld en voorgelegd aan de rechtbank;
- dat voor Q vervolgens opnieuw het akkoord werd bevestigd met de staat van de notaris, tevens de uitvoerbaarheid bij voorraad van het tussen te komen vonnis werd gevraagd en wat betreft de nieuwe vorderingen van de ex-echtgenote in hoofdorde de onontvankelijkheid werd opgeworpen en in ondergeschikte orde de ongegrondheid, waarna de rechtbank bij vonnis van 4 juni 2019 de betreffende definitieve staat van notaris T heeft gehomologeerd bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad;
- dat dan op 31 juli 2019 de betwiste staat van mr. X is gevolgd.

8.2.

De tuchtraad heeft de ten laste gelegde inbreuk op artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 bewezen verklaard, vaststellende dat mr. X niet, minstens niet op voldoende wijze, zijn cliënt heeft geïnformeerd omtrent de wijze hoe de kosten en erelonen worden berekend, nu noch de eerste afrekening van mr. X van 7 augustus 2016, noch de eerste provisiefactuur van 28 december 2017, noch de tweede provisiefactuur van 2 juli 2018, noch de eindafrekening van 31 juli 2019 ook maar enig detail bevat over het gehanteerde uurloon en/of de wijze waarop kosten worden aangerekend, nu er tevens blijkt dat Q na ontvangst van de eindfactuur van 31 juli 2019 herhaalde malen met e-mail bij mr. X heeft geïnformeerd naar het gehanteerde uurtarief, aanvankelijk zonder nuttige reactie van deze laatste en nu er pas in de maanden later overgemaakte detailafrekening van 9 oktober 2019 het uurtarief voor het eerst vermeld wordt.

Zoals hoger al herhaald overwogen kan mr. X niet worden gevolgd in de door hem voorgestane nietigverklaring van artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 wegens beweerde schending van artikel 500 Gerechtelijk Wetboek en artikel IV.1 Wetboek Economisch Recht, wat hier wordt hernomen en bevestigd.

Tevergeefs wordt door mr. X ter staving van zijn bewering dat tijdens de eerste consultatie de wijze zou zijn overlopen waarop de tarieven aangerekend zouden worden, bij herhaling een voorgetypt door een beweerdelijk daarbij aanwezige vriend S ondertekend doch niet gedateerd document voorgebracht als volgt (dossier/X, farde IV, stuk 5):

“Hierbij wil ik, S, het volgende verklaren: Ik was samen met Q aanwezig tijdens de eerste bespreking op het kantoor van mr. X. Q wenste dat mr. X de zaak zou aannemen voor 5.000,00 EUR te betalen in de hand. Mr. X heeft dit geweigerd. Hij heeft een document overlopen met de wijze waarop de tarieven zouden aangerekend worden, onder meer aan 175,00 EUR per uur + B.T.W. (zie bijlage). Q Joël was hiermee akkoord. Q heeft ook gevraagd dat de kosten van mr. X (minstens voor het grootste deel) betaald zouden kunnen worden bij het afsluiten van het dossier, waarmee mr. X zich akkoord heeft verklaard.”

Bij dit voorgebracht document is een eveneens voorgetypt door S ondertekend doch niet gedateerd document gevoegd *“Berekening Erelonen & Onkosten”* met daarin een tarievenlijst van erelonen en kosten.

Met deze 2 gecombineerde documenten wordt door mr. X geenszins aannemelijk gemaakt laat staan afdoende bewijs geleverd van zijn bewering dat hij bij de aanvang van het mandaat aan zijn cliënt Q zou hebben medegedeeld op welke wijze hij zijn kosten en ereloon berekent in de zin van artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015.

In tegenstelling tot wat door mr. X wordt voorgehouden betreffen deze 2 gecombineerde documenten geenszins een getuigenverklaring nu niet voldaan wordt aan de onderscheiden vereisten van artikel 961/2 Gerechtelijk Wetboek. De identiteit en de hoedanigheid van de genaamde S is niet bekend noch controleerbaar. Evenmin de precieze omstandigheden waarin deze documenten zijn tot stand gekomen, zelfs het tijdstip is niet bekend.

Door mr. X wordt geen verhoor gevraagd van de genaamde S, integendeel heeft hij bij brief van 7 februari 2021 uitdrukkelijk aan de onderzoeker/stafhouder gevraagd dat deze documenten niet zouden worden voorgelegd aan de klager Q (dossier/LEU/20-21/0041/TU, stuk 67, p. 6).

Waar ook hier de bewering van mr. X dat tijdens de eerste consultatie dit document met een overzicht van zijn kosten en erelonen zou zijn overlopen niet afdoende wordt aangetoond, blijft ook in hoger beroep de vraag onbeantwoord waarom hij dan dit document niet heeft laten ondertekenen door Q.

Ook hier is de inbreuk op artikel 19 Reglement Balie Leuven - en artikelen III en 74-78 en VI.2 van het Wetboek Economisch Recht – in hoger beroep aldus bewezen gebleven.

8.3.

Met betrekking tot de inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek wordt door de tuchtraad vastgesteld en overwogen dat mr. X in het bijzonder met de kosten- en ereloonstaat van 31 juli 2019 voor een totaal van 39.269,50 EUR incl. BTW ter zake het principe van de billijke gematigdheid niet heeft nageleefd:

- *nu bij nazicht van de pas nadien in oktober 2019 (na herhaald aandringen vanwege de klager Q – dossier/LEU/20-21/0041/TU, stuk 59) ontvangen detailafrekening blijkt dat heel wat prestaties in tijdsduur erg overtrokken zijn wat betreft een hele reeks van vermelde eerder administratieve handelingen zoals nakijken en beantwoorden e-mails, telefonische afspraken, kontakten met de griffie, neerleggen conclusies;*
- *nu tevens blijkt dat ook de vermelde tijdsduur voor het opstellen van al bij al eenvoudige besluiten (13 blz) waaraan 12u 45min zou zijn gepresteerd, voor een pleit zitting voor de familierechtbank te Leuven op 13 juni 2017 (4,5 u), een zitting familierechtbank Leuven op 19 juni 2018 (3,5 u), een zitting familierechtbank Leuven op 12 maart 2019 (3u 45min), een pleitzitting familierechtbank Leuven op 2 april 2019 (4u 10min), telkens prestaties zijn waarvan de tijdsduur ruim werd overschat;*
- *nu daarbij het volledige uurtarief van 175,00 EUR/u wordt aangerekend, ook voor verplaatsingen, wachttijd, puur administratieve handelingen zoals inscannen van stukken, neerleggen van stukken op de griffie.*

Dit wordt volkomen en niet mis te begrijpen bevestigd in het gerechtsdeskundig eindverslag/W als volgt:

“Een uurloon van 175,00 EUR is aan de hoge kant maar is in dit dossier niet kennelijk onredelijk gezien mr. X opvolgend raadsman was en zich in een bestaand dossier moest inwerken. Evenwel zat het dossier in zijn eindfase en kende het juridisch geen hoge moeilijkheidsgraad. De meeste conflicten waren opgelost en de procedure beperkte zich tot vraag aan de rechtbank de staat van de notaris te bevestigen en een laatste manifest onterechte (onontvankelijke) betwisting van de vereffening te horen afwijzen. De aangerekende uren zijn evenwel manifest overdreven en onredelijk. Er worden zelfs uren in rekening gebracht waarvan de vraag kan gesteld worden of ze gepresteerd werden of minstens wat het nut ervan is voor de cliënt, er worden prestaties opgesomd die meermaals terugkomen en hetzelfde werk zijn en dus reeds eerder aangerekend werden, er worden systematisch prestaties ingevoegd die geen meerwaarde hebben, maar de rekening ferm aandikken.”

De door mr. X in beroepsconclusie geuite kritiek op het gerechtsdeskundig eindverslag/W is volkomen onterecht, om de redenen zoals hoger al overwogen en hier te herhalen.

Ook hier dient te worden vastgesteld dat de gerechtsdeskundige stafhouder mr. W na analytisch onderzoek van al de aan haar voorgebrachte stukken de thans door mr. X herhaalde kritiek en bemerkingen ter afdoende voldoening van haar gerechtsdeskundige opdracht omstandig heeft ontmoet en weerlegd, wat hier is te bevestigen.

Op basis van het geheel van de voormelde gegevens en de genoemde toetsingscriteria doorstaat de kwestieuze ereloonstaat van 31 juli 2019 geenszins het criterium van billijke gematigdheid, in tegenstelling tot de herhaalde beweringen desbetreffende vanwege mr. X.

Volledigheidshalve weze opgemerkt dat thans volkomen tevergeefs door mr. X wordt opgeworpen dat zijn advocaat blijkbaar het dossier dat werd overgemaakt door de stafhouder aan de gerechtsdeskundige niet zou hebben ontvangen, nu onmiskenbaar het tegengestelde blijkt uit de voorliggende brief van de stafhouder van 18 november 2022 gericht aan de gerechtsdeskundige, waarvan de advocaat van mr. X normalerwijze en bij ontstentenis van enige protest geacht moet worden een kopie te hebben ontvangen (gerechtsdeskundig eindverslag, bijlage IV, stukken 7). Uit deze brief en bijlagen blijkt het bovendien enkel een aantal procedurestukken te betreffen die door mr. X zelf werden opgesteld en hem dus hoe dan ook ten volle bekend zijn. Van een probleem wat de tegensprekelijkheid betreft kan hier dus geen sprake zijn.

De inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek is ook in hoger beroep aldus bewezen gebleven.

8.4.

Gelet op al het voorgaande is ook het oordeel van de tuchtraad te bevestigen dat er sprake is in hoofde van mr. X van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat meer bepaald wegens inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1 Codex Deontologie).

9.

dossier (5) LEU/20-21/0165/TU (U):

9.1.

De feitelijke gegevens kunnen aan de hand van de door de verslaggever gebrachte samenvatting als volgt nuttig worden vastgesteld:

Het onderzoek heeft uitgewezen dat de prestaties van mr. X betrekking hebben op een strafrechtelijke procedure waarin mr. X is opgetreden voor zijn cliënte Z en (deels q.q.) voor haar minderjarige zoon U, die slachtoffer was geworden van feiten van aanranding van de eerbaarheid door een hoogbejaarde geestelijke en waarbij mr. X zich voor beiden burgerlijke partij heeft gesteld voor de correctionele rechtbank te Leuven.

De inzage en analyse door de stafhouder van een kopie van het strafdossier alsook van de diverse eigen stukken van mr. X zoals hem door deze aangeleverd, heeft uitgewezen:

- dat de eerste prestaties zijn gestart wanneer mr. X kort na de feiten zelf door de slachtoffers werd geraadpleegd (7 juni 2016);
- dat deze zaak in opsporingsonderzoek is gebleven er wordt dus geen gerechtelijk onderzoek met afsluitende zitting van de raadkamer is gevolgd;
- dat deze zaak correctioneel ingeleid werd op 2 januari 2018 en na uitstel naar 6 maart 2018 beëindigd is met een correctioneel vonnis op 10 april 2018, waartegen – op burgerlijk gebied althans – geen hoger beroep werd ingesteld.

9.2.

De tuchtraad heeft de ten laste gelegde inbreuk op artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 bewezen verklaard, vaststellende:

- dat toen er op het einde van dit dossier blijkbaar een probleem was ontstaan met de rechtsbijstandsverzekeraar over diens beperkte tussenkomst, niet onmiddellijk door mr. X op klare en transparante manier werd gecommuniceerd;
- dat dit laatste nochtans onontbeerlijk voorkomt, temeer er zich op evidente wijze een belangenconflict voordeed tussen enerzijds de moeder Z, wiens (niet betwiste) ereloonstaten onbetaald bleven en anderzijds de zoon U, aan wie nog een schadevergoeding toekwam, die echter door mr. X gedurende 1 jaar en 8 maanden op diens derdenrekening geblokkeerd werd, dit omdat die ereloonstaten van de moeder onvoldoende gedekt waren door de op de derdenrekening ontvangen gelden in de zaak van de zoon;
- dat dit zeer goed door mr. X werd begrepen, nu hij zelf heeft medegedeeld aan de stafhouder/onderzoeker bereid te zijn om aan de zoon U een aan hem toekomend saldobedrag van 1.064,61 EUR te storten (hetgeen blijkbaar inmiddels gebeurd is);
- dat er evenmin enig bewijs is van aan deze laatste tijdig en transparante verschaft communicatie omtrent zijn dossier, eens hij meerderjarig geworden was, inclusief wat betreft de gehanteerde tarieven en wijze van aanwending van op de derdenrekening toegekomen schadevergoeding vanwege de tegenpartij voor de betaling van de kosten en ereloonstaat.

Zoals hoger al herhaald overwogen kan mr. X niet worden gevolgd in de door hem voorgestane nietigverklaring van artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 wegens beweerde schending van artikel 500 Gerechtelijk Wetboek en artikel IV.1 Wetboek Economisch Recht, wat hier wordt hernomen en bevestigd.

Volkomen tevergeefs wordt door mr. X bij herhaling ingeroepen desbetreffende dat hij ervan zou zijn uitgegaan dat zijn kosten en erelonen volledig gedragen zouden worden door de genoemde rechtsbijstandsverzekeraar terwijl de genoemde moeder Z nog tal van lopende dossiers bij hem zou hebben gehad, waardoor deze op de hoogte zou zijn geweest van zijn wijze van aanrekenen van kosten en erelonen en enige afzonderlijke communicatie bij het opstarten van dit dossier volgens hem dan ook niet meer noodzakelijk zou zijn geweest, nu deze ter zake gehandeld heeft als wettelijke vertegenwoordiger van haar minderjarige zoon U.

Deze uitleg strookt in generlei mate met de voorafgaande informatieplicht van de advocaat, nu elk spoor van informatie door mr. X aan U van de berekeningswijze van kosten en erelonen in diens zaak alsook van de manier waarop deze zouden worden verrekend ontbreekt, zeker en

minstens sedert diens meerderjarigheid op 13 april 2018, zijnde kort na het voormelde vonnis van 10 april 2018 en hij uiteraard niets te maken had met gebeurlijke veronderstellingen over de tussenkomst vanwege de genoemde rechtsbijstandverzekeraar noch met openstaande dossiers/ereloonstaten betreffende zijn moeder.

Ook hier is de inbreuk op artikel 19 Reglement Balie Leuven – en artikelen III en 74-78 en VI.2 van het Wetboek Economisch Recht – in hoger beroep aldus bewezen gebleven.

9.3.

De tuchtraad heeft de ten laste gelegde inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie (beheer van derdengelden) bewezen verklaard, vaststellende:

- dat in de voormelde omstandigheden mr. X heel duidelijk het initiatief had moeten nemen om de zaken op te klaren en snel geregeld te krijgen, liever dan een voor de cliënt beschikbaar bedrag gedurende maar liefst 20 maanden op zijn derdenrekening te laten staan;
- dat indien mr. X vanwege de opvolgende advocaat voor U geen reactie bekwam, hij niet een wachtende houding mocht aannemen en het dossier laten ‘slapen’ om dan uiteindelijk net voor het einde van het fiscaal boekjaar 2019 eenzijdig te beslissen de beschikbare fondsen naar zijn ereloonrekening over te hevelen;
- dat indien mr. X een principeakkoord zou hebben gehad vanwege Z om voor haar op zijn derdenrekening bekomen fondsen aan te wenden voor regeling van zijn kosten en erelonen, akkoord blijkbaar daterende van 2015 terwijl hij eind 2019 niet meer haar advocaat was en een duidelijk hernieuwd standpunt daaromtrent aldus meer dan aangewezen was, hij onbetwist hoe dan ook hieromtrent *niet* het akkoord had vanwege U.

Ook hier blijkt mr. X geen enkel document te kunnen voorbrengen waaruit blijkt dat hij melding zou hebben gemaakt aan U – noch aan diens moeder toen deze nog minderjarig was – dat hij de gelden die aan hem toekwamen via zijn derdenrekening zou verrekenen met zijn erelonen.

Volkomen tevergeefs wordt door mr. X verwezen naar een document ondertekend door Z met datumvermelding 3 november 2015 waarin wordt verklaard dat de kosten en erelonen verbonden aan de tussenkomst van mr. X voor de behandeling van haar dossier tegen AA, alsook van de dossiers behandeld voor haar vader BB, bij voorrang zullen betaald worden met de gelden die haar toekomen uit de vereffening-verdeling van de huwgemeenschap en die op de derdenrekening van mr. X worden uitgekeerd (dossier/X, map V, stuk 4).

Immers hieruit kan mr. X uiteraard onmogelijk afleiden dat hij ook de gelden die aan de zoon toekomen in een geheel verschillend dossier en waarin de moeder enkel een tijdlang heeft opgetreden als wettelijke vertegenwoordiger van haar zoon, zou kunnen gebruiken om zijn erelonen in dit laatste dossier aan te zuiveren, dit nadat deze gelden 1 jaar en 8 maanden op zijn derdenrekening hadden gestaan en zonder dat de zoon daarvan weet had.

Een en ander werd trouwens ook in die zin begrepen en evenzeer toegegeven door mr. X in zijn verhoor met de stafhouder/onderzoeker op 26 april 2021 (dossier/LEU/20-21/0165/TU, stuk 81, p. 7) en die daarom heeft medegedeeld aan de stafhouder/onderzoeker bereid te zijn om aan de advocaat van de zoon U een beweerdelijk na afrekening openstaande en aldus aan hem toekomende saldo van 1.064,61 EUR door te storten (hetgeen blijkbaar op 22 september 2021 gebeurd is – dossier/X, farde V, stuk 5).

Ook in hoger beroep is aldus de inbreuk op artikel 134 Codex Deontologie afdoende bewezen gebleven.

9.4.

Met betrekking tot de ten laste gelegde inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek dat mr. X in het bijzonder met de kosten- en ereloonstaat van 22 april 2018 voor 45 u 50 min opgelijste prestaties en 894,90 EUR kosten, zijnde een totaal van 8.015,12 EUR incl. BTW ter zake het principe van de billijke gematigdheid niet heeft nageleefd.

U heeft desbetreffende zijn klacht als volgt treffend geformuleerd in het proces-verbaal van verhoor op 22 april 2021 ten aanzien van de stafhouder: *“Ik vind het niet logisch dat de schadevergoeding die ik kon ontvangen maar de helft is van hetgeen ik aan mijn advocaat moet betalen. Anders zou ik dat nooit gedaan hebben.”*, waaruit niet mis te begrijpen blijkt dat hij terdege niet akkoord gaat met de betreffende kosten- en ereloonstaat van 22 april 2018.

Desbetreffend wordt in het gerechtsdeskundig eindverslag/W besloten *“Het ereloon van 125,00 EUR is niet kennelijk onredelijk. De aangerekende uren zijn manifest overdreven en onredelijk. Precies gelet op het feit dat het een zaak was waarvan vooraf gekend was dat het slechts een beperkt financieel resultaat zou opleveren voor de cliënt, is het onverantwoord van de advocaat om zijn prestaties niet te beperken. In tegendeel moet vastgesteld worden dat bepaalde prestaties aangerekend worden waaromtrent de vraag gesteld moet worden waarom ze werden gemaakt.”*

De door mr. X in beroepsconclusie geuite kritiek op het gerechtsdeskundig eindverslag/W is volkomen onterecht, om de redenen zoals hoger al overwogen en hier te herhalen.

Ook hier dient te worden vastgesteld dat de gerechtsdeskundige stafhouder mr. W na analytisch onderzoek van al de aan haar voorgebrachte stukken de thans door mr. X herhaalde kritiek en bemerkingen ter afdoende voldoening van haar gerechtsdeskundige opdracht omstandig heeft ontmoet en weerlegd, wat hier is te bevestigen.

Op basis van het geheel van de voorliggende gegevens en de in aanmerking te nemen toetsingscriteria desbetreffende doorstaat de kwestieuze ereloonstaat van 22 april 2018 geenszins het criterium van billijke gematigdheid, in tegenstelling tot de herhaalde beweringen desbetreffende vanwege mr. X.

Nadere studie van het voorliggende dossier leert dat een en ander ten zeerste wordt overdreven door mr. X, zoals terecht uiteengezet door de stafhouder:

- Er is vanzelfsprekend een belang gelegen in het optreden als burgerlijke partij voor een strafrechtbank wanneer men slachtoffer van zedenfeiten is geweest en wat geldt zowel voor het minderjarige slachtoffer zelf (U) alsook zijn moeder (Z). Dit morele aspect primeert onmiskenbaar op de pecuniaire waarde van de zaak, nu er uiteindelijk ‘maar 4.133,57 EUR’ in hoofdsom werd gevorderd voor beide cliënten samen, doch wat voor mr. X blijkbaar niet dermate belangrijk blijkt te zijn, nu hij na het recht laten doen ter zake zijn cliënt en slachtoffer zelfs uiteindelijk durft achterlaten zonder enige reële schadevergoeding.

- Wat de aard en omvang van het werk betreft blijkt de moeilijkheidsgraad en nuttig gependeerde tijd hoegenaamd niet omvangrijk te zijn, nu er geen gerechtelijk onderzoek werd gevoerd maar na opsporingsonderzoek door het openbaar ministerie rechtstreeks voor de correctionele rechtbank te Leuven werd gebracht op 2 januari 2018, waar mr. X zich burgerlijke partij heeft gesteld en waarna de zaak werd uitgesteld en behandeld op 6 maart 2018, met uitspraak op 10 april 2018. Er werd geen hoger beroep ingesteld op burgerlijk gebied en de volledig toegekende schadevergoeding werd meer de rechtsplegingsvergoeding en interest voor een som van 4.946,16 EUR kort na het vonnis in kwestie overgemaakt op de derdenrekening van mr. X.

Het betreft een erg beperkt dossier met relatief weinig relevante stukken.

Immers, de beklaagde heeft de feiten meteen toegegeven en heeft geen enkel verweer gevoerd.

Er zijn inderdaad nog wel enkele stukken die door de burgerlijke partij moet gelezen worden zoals het psychiatrisch verslag van de beklaagde en de resultaten van de huiszoeking, maar daarbij is geen juridisch studiewerk verbonden.

De feiten waren eenmalig en relatief eenvoudig, en werden bekend. De dagvaarding maakt dit ook meteen duidelijk: één enkele tenlastelegging. Ook de te vragen schadevergoeding wees zichzelf uit: mr. X heeft morele schadevergoeding gevorderd voor de moeder q.q. haar zoon van 2.500,00 EUR alsook materiële schade van 633,57 EUR en een eigen morele schade van 1.000,00 EUR. In totaal werd middels een nota burgerlijke partijstelling van 4,5 bladzijden (corpus van 3 pagina's) een schadevergoeding van 4.133,57 EUR gevorderd. Daarbij waren 2 stukken gevoegd: facturen van UPC KU Leuven en een kwijtschrift van de mutualiteit.

De gevraagde schadevergoeding werd integraal toegestaan.

Het dossier bevat geen spoor van enige antwoordconclusie van de verdediging hierover en kort na het vonnis werd zonder betwisting alles meteen uitbetaald op de derdenrekening van mr. X.

- Deze zaak komt technisch gezien dan ook voor als zijnde eenvoudig en beperkt in omvang, zonder enig weerwerk noch enige noodzakelijke bijkomende inspanningen. Het is dan ook volkomen onaannemelijk dat mr. X als ervaren advocaat hieraan 45 uren en 50 minuten zou hebben gewerkt en dit dan aan 125,00 EUR/uur excl. BTW, met bovenop nog 894,90 EUR kosten, wat alles als schromelijk overdreven voorkomt.
- Waar tussen het begin van de prestaties in juni 2016 en de eerste dossierinzage op 18 december 2017, zijnde een tweetal weken voor de inleiding ter zitting, het dossier aan partijen zelfs nog niet gekend is en er aldus relatief weinig stof is tot bespreking en er enkel in de weken meteen na de feiten normaal overleg zal zijn gepleegd (hoewel de verhoren van zijn cliënten kennelijk zonder bijstand van mr. X zijn gebeurd) met het oog op het latere bewijs van schade die zich manifesteert of nog zal manifesteren, valt het op dat mr. X in die periode een totaal van 5 uren en 20 minuten aan zuivere telefoongesprekken opgeeft, naast nogmaals gemengde prestaties van "*consult en navolgende telefoons*" van 4 uren en 30 minuten, wat op geen enkele manier te verantwoorden voorkomt. Dat zijn cliënte Z kan vanzelfsprekend op zich geen verantwoording zijn voor het dermate laten ophopen van factureerbare tijd, met alle gevolgen van dien.

- Hetzelfde geldt wat betreft het tussen de eerste inzage op 18 december 2017 en de correctionele inleidingszitting op 2 januari 2018 factureren van 12,5 uren opnieuw aan telefoons, vooral om alweer “stukken en verklaringen door te nemen” en het uiteindelijk opstellen van de nota, ondertussen ook telefonierend naar de cliënte op 28 en 29 december 2017 gedurende in totaal 5 uren en 50 minuten, zijnde een document met corpus van 3 bladzijden, weinig juridisch van aard, met 2 stukken in bijlage. Ook hier is de opgegeven tijdsduur kennelijk buiten iedere proportie.
- Hetzelfde geldt evenzeer voor de correspondentie met de genoemde rechtsbijstandsverzekeraar en met de tegenstrever, waar deze communicaties standaard en vrij vlekkeloos blijken te zijn verlopen doch voor dossierstudie andermaal 3,5 uren worden opgegeven, wat alleszins blijkt geeft van weinig efficiënt en/of geenszins kostenbesparend werken in hoofde van mr. X.
- Voor de correctionele zitting op 2 januari 2018 (uitstel wegens overbelasting van de rol, wat bij het begin van de zitting wordt gegeven) wordt 3,5 uren gerekend, wat zelfs inclusief de reistijd opnieuw volstrekt onverantwoord voorkomt.
- Tussen de zitting van uitstel en de nieuwe pleitzitting op 6 maart 2018 worden andermaal 5 uren en 15 minuten gefactureerd, terwijl er geen beweging of verandering meer blijkt in het dossier. Zo komt het voorzien van 1 uur en 40 minuten voor een dossier dat reeds voorbereid is onaannemelijk voor. Wanneer al een nota burgerlijke partijstelling van corpus 3 bladzijden werd opgesteld en neerligt komt het bovendien opstellen van een “pleitnota” evenzeer onverantwoord voor. Ook het neerleggen van een origineel stukkenbundel ter griffie komt onverantwoord neer nu die nota en stukken gewoon ter zitting kunnen overhandigd worden.
- Ook de pleitzitting op 6 maart 2018 voor 4,5 uren is onverantwoord en onaannemelijk, zelfs met verplaatsingen meegerekend en voor de zitting van uitspraak op 10 april 2018 worden nogmaals 2,5 uren voorzien terwijl de aanwezigheid van een burgerlijke partij op een dergelijke zitting geen enkel nut noch enige meerwaarde heeft en wat opnieuw volkomen onaannemelijk is.
- De activiteiten na de uitspraak (zoals overmaken afrekening en bankverrichtingen derdengelden) zijn, gezien de vlotte medewerking van de tegenpartij, beperkt geweest en de gevoerde correspondentie betreft meestal erg eenvoudige berichten.
- Zoals gezegd werd zonder meer bekomen wat werd gevorderd, waar er door de beklagde hierover ook geen enkele tegenstand werd geboden.
Er is geen sprake van spoedeisendheid nu het een strafdossier betreft waarin het tempo noodzakelijkerwijze door justitie wordt bepaald, de zaak van in den beginne werd opgevolgd, en er voor iedere procedurestap tijd genoeg was.
Er is evenmin sprake van aan het dossier te geven prioriteit noch van enige vereiste permanente beschikbaarheid van de advocaat.

Waar mr. X absoluut omstandig de indruk wil geven van aanzienlijke beschikbaarheid en langdurige en complexe bijstand, blijkt hij met de kwestieuze ereloonstaat overmatige en tot in het absurde talloze onnodige prestaties te factureren en wat minstens de stellige indruk geeft

dat bepaalde nutteloze prestaties duidelijk geleverd worden om ze te kunnen factureren, ten nadele van de (verzekering van de) cliënt die daarvan niet op voorhand op de hoogte is gebracht, terwijl andere prestaties bijzonder overtrokken in tijdsduur blijken te zijn, wat niet kan aanvaard worden van een advocaat met de staat van dienst van mr. X en die gezien zijn ervaring veel sneller en efficiënter zou moeten kunnen werken.

In het geheel van de voornoemde omstandigheden en gegevens werd de billijke gematigdheid dan ook kennelijk overschreden, met een volstrekte scheeftrekking tussen de zagezegd geleverde prestaties en het beoogde resultaat (meer bepaald een vordering van nauwelijks in totaal 4.946,16 EUR), wat in hoofde van mr. X een inbreuk op artikel 446ter Gerechdelijk Wetboek uitmaakt.

Het hoger beroep van de stafhouder is aldus gegrond en de beroepen beslissing is in die zin te hervormen.

9.5.

Gelet op al het voorgaande is ook het oordeel van de tuchtraad te bevestigen dat er sprake is in hoofde van mr. X van een onbehoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat meer bepaald wegens inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 1 Codex Deontologie).

10.

Wat de sanctie betreft:

De tuchtraad van beroep tilt bijzonder zwaar aan deze laakbare handelwijze van mr. X, waarbij volgens een bepaald terugkerend patroon bij de behandeling van potentieel lucratieve dossiers niet, minstens volstrekt onvoldoende wordt gecommuniceerd over kosten- en ereloonstaten enerzijds, maar evenmin over het aanwenden van geïnde derdengelden ter voldoening van eigen ereloonstaten anderzijds, wat resulteert in het afnemen van derdengelden naar de eigen ereloonrekening bij wijze van voldongen feit voor de betreffende cliënten en waarbij bovendien de ereloonstaten die ertegenover staan dan nog systematisch exorbitant hoog zijn en duidelijk afgestemd worden op de geïnde gelden.

De rode draad is aldus in hoofde van mr. X een ondeontologisch handelen door het gecombineerd en in een terugkerend patroon schenden van artikel 134 Codex Deontologie in verband met het beheer van derdengelden, van artikel 446ter Gerechdelijk Wetboek inzake de billijke gematigdheid van het ereloon, van artikel 19 Reglement Orde van advocaten balie Leuven van 26 oktober 2015 inzake de informatieverplichting rond het ereloon en van meer algemeen artikel 1 Codex Deontologie inzake de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep ten grondslag liggen.

De thans gedane bewering dat mr. X inmiddels een en ander zou hebben bijgestuurd door een aangepaste werkwijze is oncontroleerbaar en is gelet op het aanzienlijk geheel van de voorliggende tuchtfaiten hier dan ook niet dienend.

De tuchtraad van beroep kan in de gegeven omstandigheden niet ingaan op het in ondergeschikte orde gevraagd voordeel van de opschorting van de uitspraak van de veroordeling.

Rekening gehouden met de aard en de zwaarwichtigheid van de bewezen verklaarde inbreuken, maar ook met de (27) feiten van valsheid in geschriften (*ereloonstaten in rechtsbijstand*) die voor de correctionele raadkamer te Leuven door mr. X op zich niet werden betwist en bewezen werden verklaard en waarvoor hij op 29 maart 2013 de opschorting van de uitspraak van de veroordeling gedurende een periode van 1 jaar heeft bekomen (dossier/stafhouder, stuk II.5) doch waaruit mr. X kennelijk niet de passende conclusies heeft getrokken, komt alleen de navolgende sanctionering bij wijze van noodzakelijk krachtig signaal passend en evenwichtig voor.

BESLISSING VAN DE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN:

De rechtspleging is verlopen in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Verder oordelend na de tussenbeslissingen geweest op 14 juni 2022 (aanstelling gerechtsdeskundige) en 20 april 2023 (taxatie kosten- en ereloonstaat gerechtsdeskundige).

Het hoger beroep van mr. X wordt afgewezen als ongegrond.

Het hoger beroep van de stafhouder van de Orde van advocaten balie Leuven wordt als volgt gegrond verklaard.

De beroepen beslissing van de tuchtraad voor advocaten van de balies van het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel van 30 november 2021 wordt in de bestreden mate bevestigd, mede mits de hogere overwegingen en op de voormelde gronden, met dien verstande:

- *dat tevens de ten laste gelegde inbreuk op artikel 446ter Gerechtelijk Wetboek in het dossier met referentie LEU/20-21/0165/TU "U" bewezen voorkomt;*
- *dat de tuchtsanctie wordt uitgesproken van schorsing voor een termijn van 6 maanden met uitstel van 5 maanden gedurende 3 jaar op voorwaarde dat mr. X binnen die periode geen nieuwe deontologische inbreuken begaat die aanleiding geven tot een nieuwe tuchtveroordeling.*

Overeenkomstig artikel 460, laatste lid Gerechtelijk Wetboek wordt mr. X als in het ongelijk te stellen partij in hoger beroep verwezen in de kosten, die op heden nuttig zijn te bepalen in hoofde van de stafhouder van de Orde van advocaten balie Leuven als volgt:

- uitgestane dossierkosten (aanleg + correspondentie): forfait 200,00 EUR;
- uitgestaan aandeel expertisecosten ($\frac{1}{2} \times 12.891,05 =$) 6.445,52 EUR (21 % BTWi).

Aldus uitgesproken te Brussel op 12 december 2023.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Luc Thabert, voorzitter, en de assessoren mr. Philippe De Jaegere, mr. Luc Savelkoul, mr. Frank Cambien en mr. Dirk Peeters.

De assessoren Philippe De Jaegere en Luc Savelkoul bevinden zich in de onmogelijkheid om deze beslissing te ondertekenen zodat de uitspraak met toepassing van artikel 785, 1^e lid van het Gerechtelijk Wetboek, ondertekend wordt door Frank Cambien, Dirk Peeters, de secretaris en de voorzitter.

Waren aanwezig bij de uitspraak: Luc Thabert, voorzitter, Dirk Peeters en Frank Cambien assessoren en Ludwig Evens, secretaris

Frank Cambien

Dirk Peeters

Ludwig Evens

Luc Thabert